

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ระหว่างภาษาจีนและภาษาไทยเพื่อการสอนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาจีน ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปเป็นหัวข้อได้ดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวกับประโยคภาษาไทยและประโยคภาษาจีน
 - 1.1 ประโยคภาษาไทย
 - 1.2 ประโยคภาษาจีน
 2. เอกสารที่เกี่ยวกับบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในภาษาไทยและภาษาจีน
 - 2.1 บทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในภาษาไทย
 - 2.2 บทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในภาษาจีน
 3. เอกสารที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบภาษา
 - 3.1 ทฤษฎีการวิเคราะห์และเปรียบเทียบภาษา (Contrastive Analysis)
 - 3.2 วิธีการเปรียบเทียบภาษา (Suggested Produces for Contrastive Analysis)
 4. เอกสารที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษา
 - 4.1 การเรียนการสอนภาษา
 - 4.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา
 - 4.3 การเรียนภาษาที่สอง
 5. เอกสารที่เกี่ยวกับการสอนโครงสร้างไวยากรณ์
 - 5.1 ขั้นตอนการสอนโครงสร้างไวยากรณ์
 - 5.2 การฝึกทบทวน โครงสร้างไวยากรณ์
 - 5.3 แบบฝึกทบทวน โครงสร้างไวยากรณ์
 6. เอกสารที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ประโยคแบบวากยสัมพันธ์
 7. เอกสารที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ส่วนประกอบของประโยค
 8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

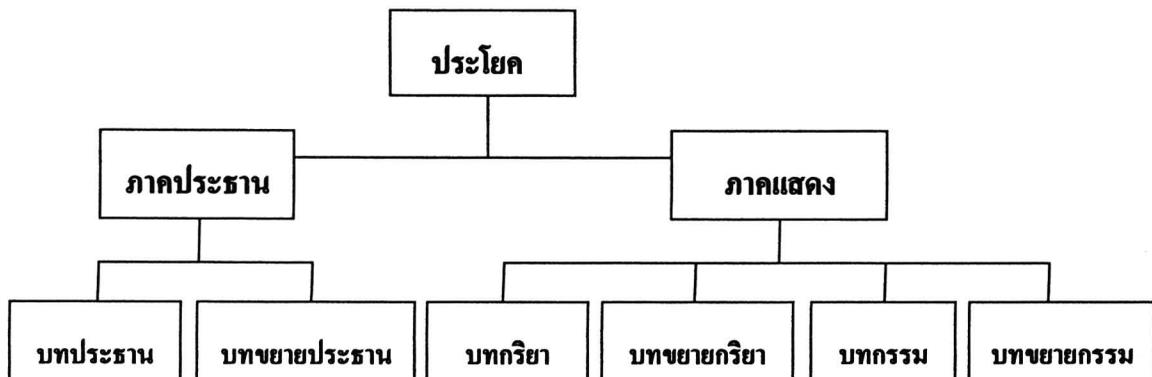
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประโยคภาษาไทยและประโยคภาษาจีน

ประโยคภาษาไทย

ในการสื่อความเข้าใจระหว่างกัน จะใช้เพียงคำพูดเป็นคำๆ หรือกลุ่มคำคงไม่สามารถสื่อความกันได้ชัดเจนเต็มที่ จำเป็นต้องใช้ข้อความที่เป็นประโยคจึงจะได้ความแจ่มชัด นววรรณ พันธุมธา (2527: 135) กล่าวว่า ส่วนประโยคที่เราใช้สื่อสารกันทั่วไป แบ่งตามลักษณะและจำนวนของหน่วยประโยคได้เป็น ประเภทคือ ประโยคความเดียว ความรวม และความซ้อน ซึ่งอาจมีขนาดสั้นหรือยาวก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ส่งสาร ประโยคจึงเป็นส่วนสำคัญที่ต้องศึกษาให้เข้าใจทั้งชนิด ส่วนประกอบ และหน้าที่ของประโยค เพราะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้การสื่อความหมายแจ่มแจ้งชัดเจน มีประสิทธิภาพ

ส่วนประกอบของประโยคภาษาไทย

สมชาย ลำควน (2526:179-180) กล่าวว่า ประโยคหนึ่งๆ จะต้องมียกภาคประธานและภาคแสดงเป็นหลัก และอาจมีคำขยายส่วนต่างๆ ได้ ดังรูปโครงสร้างต่อไปนี้

รูป 1

โครงสร้างประโยคภาษาไทย

บทประธาน คือ ภาคประธานหรือผู้กระทำนั่นเอง

บทขยายประธาน คือ ส่วนประกอบให้ประธานมีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น

บทกริยา คือ ภาคแสดงหรือกริยาในประโยค

บทขยายกริยา คือ ส่วนประกอบกริยาหรือภาคแสดงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตามปกติจะอยู่ท้ายประโยคไม่ได้อยู่หลังกริยาเหมือนคำขยายอื่น ๆ

บทกรรม คือ ผู้ที่ถูกกระทำ ในประโยคจะมีหรือไม่มีก็ได้ ตามปกติจะอยู่หลังคำกริยา

บทขยายกรรม คือ ส่วนประกอบบทกรรมหรือผู้ถูกกระทำในประโยคให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ประโยคภาษาจีน

ประโยค คือคำพูดหรือข้อความที่ได้ความบริบูรณ์ตอนหนึ่ง แบ่งตามลักษณะโครงสร้างสามารถแบ่งประโยคภาษาจีนเป็น 2 ประเภท คือ ประโยคความเดียวและประโยคความรวม

ส่วนประกอบของประโยคภาษาจีน

李德津 (Li De Jin) และ 程美珍 (Cheng Mei Zhen) (2008:3 - 4) กล่าวว่า ประโยคภาษาจีนประกอบด้วยคำหรือวลีชนิดต่างๆ ตามความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ โดยคำและวลีดังกล่าวจะเป็นส่วนประกอบตามหน้าที่ที่ต่างกันประโยค แบ่งเป็น 6 ประเภท คือ บทประธาน บทกริยา บทกรรม บทขยายนาม บทขยายกริยา บทเสริม ในแต่ละประโยคจะมีบทประธาน-บทกริยาและบทประธาน-บทกริยา-บทกรรม บทขยายนาม บทขยายกริยาและบทเสริมจะทำหน้าที่ขยายและช่วยเสริมบทประธาน บทกริยาและบทกรรม มีรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

บทประธาน หมายถึง คำหรือกลุ่มคำที่ทำหน้าที่เป็นผู้กระทำ ผู้แสดงซึ่งบทประธาน เป็นส่วนที่สำคัญของประโยค (任景文 Ren Jing Wen, ไวยากรณ์ภาษาจีน, 2551:244)

เช่น Gēge tīng yīnyuè.

哥哥 听音乐。

พี่ชายฟังเพลง

Jīdàn hěn hǎo chī.

鸡蛋很好吃。

ไข่ไก่อร่อยมาก

บทกริยา หมายถึง คำหรือกลุ่มคำที่ทำหน้าที่เป็นตัวละครทำหรือตัวแสดงของประธาน (任景文 Ren Jing Wen, ไวยากรณ์ภาษาจีน, 2551:246)

เช่น Niǎo chī chóng.

鸟吃虫。

นกกินหนอน

Jīntiān xīngqītiān.

今天星期天。

วันนี้วันอาทิตย์

บทกรรม หมายถึง คำหรือกลุ่มคำที่ทำหน้าที่เป็นผู้ถูกกระทำ จะตอบคำถามเกี่ยวกับอะไร ที่ไหน (任景文 Ren Jing Wen, ไวยากรณ์ภาษาจีน, 2551:248)

เช่น Tā qù túshūguǎn.

她去图书馆。

เธอไปหอสมุด

Mèimei shífēn xǐhuan dǎbàn.

妹妹十分喜欢打扮。

น้องสาวชอบแต่งตัวมากๆ

บทขยายนาม หมายถึง คำนามหรือนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมในประโยค (任景文 Ren Jing Wen, ไวยากรณ์ภาษาจีน, 2551:250)

เช่น Lǐ lǎoshī shì zhōngwén lǎoshī.
 李老师是中文老师。
 ครูหลี่เป็นครูสอนภาษาจีน
 Nǐ kànjiàn zhuō shàng de bǐ le ma ?
 你看见桌上的笔了吗？
 คุณเห็นปากกานบนโต๊ะแล้วหรือยัง

บทขยายกริยา หมายถึง คำหรือวลีที่ขยายหรือจำกัดความให้กับบทกริยาเพื่อแสดงเวลา สถานที่ ระดับความเข้มข้น ขอบเขต สภาวะ การยืนยันหรือการปฏิเสธ การซ้ำ การเป็นฝ่ายกระทำ หรือถูกกระทำ ผู้รับกริยาอาการ สาเหตุ (任景文 Ren Jing Wen, ไวยากรณ์ภาษาจีน, 2551:262)

เช่น Dìdì míngnián bìyè.
 弟弟明年毕业。
 น้องชายจะจบการศึกษาปีหน้า
 Yīfú zài guǐzi lǐ guàzhe.
 衣服在柜子里挂着。
 เสื้อแขวนไว้อยู่ในตู้

บทเสริม หมายถึง คำหรือวลีที่ตามหลังบทกริยา (ซึ่งต้องเป็นคำกริยาหรือคำคุณศัพท์) เพื่อชี้แจงเพิ่มเติมข้อมูลที่เกี่ยวกับผล ระดับความเข้มข้น ทิศทางการเคลื่อนไหว ความเป็นไปได้ ใช้เวลานานแค่ไหน จำนวน สภาวะ ฯลฯ ของการกระทำหรือการเปลี่ยนแปลงให้กับบทกริยา (任景文 Ren Jing Wen, ไวยากรณ์ภาษาจีน, 2551:277-278)

เช่น Nǐ lái wǎn le.
 你来晚了。
 คุณมาสายแล้ว
 Tā gōngzuò shínián le.
 他工作十年了。
 เขาทำงานสิบปีแล้ว

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในภาษาไทยและภาษาจีน

บทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในภาษาไทย

แนวคิดของวิจิตรนัย ภาณุพงศ์ (2520:34-81) มีดังต่อไปนี้

1. หมวดคำบอกเวลา

หมวดคำบอกเวลาแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ คำบอกเวลาประเภทที่ 1 และ คำบอกเวลาประเภทที่ 2

คำบอกเวลา หมายถึง คำซึ่งมีความหมายบ่งบอกเวลาและทำหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง

ใน 2 อย่างนี้ คือ

1.1 ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมบอกเวลา ตามลำพังได้โดยอาจจะปรากฏต้นหรือท้ายประโยคก็ได้ ในกรณีที่ประโยคขึ้นต้นด้วยหน่วยประธานหรือหน่วยกรรมตรงหรือหน่วยกรรมรอง คำบอกเวลาอาจจะปรากฏในตำแหน่งที่ 2 ของประโยค (คือ อาจจะปรากฏข้างหลังหน่วยประธานหรือข้างหลังหน่วยกรรมตรงหรือข้างหลังหน่วยกรรมรอง)

ทั้งนี้เมื่อคำบอกเวลาปรากฏในตำแหน่งเหล่านี้ จะไม่ทำให้ความหมายของประโยคโดยส่วนรวมเปลี่ยนแปลงไป การเปลี่ยนแปลงอาจมีบ้างในแง่ของการย้ำหรือการเน้น กล่าวคือ เมื่อปรากฏอยู่ต้นประโยคจะเน้นมากที่สุด เมื่อปรากฏในประโยคจะเน้นรองลงมาและเมื่อปรากฏท้ายประโยคจะเน้นน้อยที่สุด

คำบอกเวลาประเภทนี้ เรียกว่า คำบอกเวลาประเภทที่ 1

ตัวอย่าง ที่ปรากฏต้นหรือท้ายประโยค

กลางคืน อากาศหนาวมาก

อากาศหนาวมาก **กลางคืน**

ที่ปรากฏต้นหรือท้ายประโยคหรือข้างหลังหน่วยประธาน

กลางวัน สีนี้ ไม่สวยงามนะ

สีนี้ ไม่สวยงามนะ **กลางวัน**

สีนี้ **กลางวัน** ไม่สวยงามนะ

ที่ปรากฏต้นหรือท้ายประโยคหรือข้างหลังหน่วยกรรมตรง

เช้า ๆ น้ำแข็ง ฉับ ไม่เคยทานเลย

น้ำแข็ง ฉับ ไม่เคยทานเลย **เช้า ๆ**

น้ำแข็ง **เช้า ๆ** ฉับ ไม่เคยทานเลย

ที่ปรากฏต้นหรือท้ายประโยคหรือข้างหลังหน่วยกรรมรอง

ตะกี้ เด็ก ๆ พวกนี้ ฉับ ให้-- สดางค์ --ไปแล้ว

เด็ก ๆ พวกนี้ ฉับ ให้-- สดางค์ --ไปแล้ว **ตะกี้**

เด็ก ๆ พวกนี้ **ตะกี้** ฉับ ให้-- สดางค์ --ไปแล้ว

คำบอกเวลาประเภทที่ 1 นี้ เท่าที่รวบรวมได้มีอยู่ 23 คำ คือ กลางวัน กลางคืน คำ ๆ เช้า เช้า ๆ ต่อไป ต่อมา ตะกี้ เทียง เทียง ๆ บ่าย บ่าย ๆ ปัจจุบัน ปีกลาย เย็น เย็น ๆ แรก ๆ สาย ๆ หน้า ฝน หน้าร้อน หน้าแล้ง หน้าหนาว ใหม่ ๆ

1.2 ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมบอกเวลาตามลำพังไม่ได้ จะต้องทำหน้าที่นี้ร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกัน หรือร่วมกับคำในหมวดอื่น คำบอกเวลาประเภทนี้เรียกว่า คำบอกเวลาประเภทที่ 2

ตัวอย่าง ที่ทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกัน

เมื่อ **ตะกี** ไปไหนมา

ไปไหนมา **เมื่อ** **ตะกี**

ตอน **บ้าย** ๆ คุณยาย มักจะหลับ

คุณยาย มักจะหลับ **ตอน** **บ้าย** ๆ

คุณยาย **ตอน** **บ้าย** ๆ มักจะหลับ

คำที่พิมพ์ตัวเอนเป็นคำบอกเวลาประเภทที่ 2 ส่วนคำที่พิมพ์ตัวธรรมดาเป็น คำบอกเวลาประเภทที่ 1

ตัวอย่าง ที่ทำหน้าที่ร่วมกับคำหมวดอื่น

มะริน **นี้** เสื้อ **นี้** จะเสร็จไหม

เสื้อ **นี้** จะเสร็จไหม **มะริน** **นี้**

เสื้อ **นี้** **มะริน** **นี้** จะเสร็จไหม

บาง **คิน** คนพวก **นี้** ไม่ได้นอน

คนพวก **นี้** ไม่ได้นอน **บาง** **คิน**

คนพวก **นี้** **บาง** **คิน** ไม่ได้นอน

คำบอกเวลาประเภทที่ 2 มีจำนวนมาก เช่น

ก็ (ก็) ก่อน ก่อน ๆ ขณะ ข้างขึ้น ข้างแรม ครั้ง คราว ครู่ คำ คิน ชั่วโมง งวด ชาติ เข้า

มีด คีค คีค ๆ เดิม เดี่ยว เดือน ตอน ตา ตี (เช่น ตี 5) ที่ หุ่ม เทอม เที้ยว นาที่ โบราณ ประเดี้ยว ป่าน (เช่น ป่านนี้) ปี พุ่ง (เช่น พุ่งนี้) พลบ ๆ พลบค่ำ พัก (เช่น พักนี้) โพลีเพล้ ภาค มะริน มะเรื่อง เมื่อ โมง ยก ยาม ย่ำค่ำ ย่ำรุ่ง ยุค รอบ ระยะเวลา ระหว่าง แรก ฤดู วัน วาน วานขึ้น วินาที เวลา ศตวรรษ สมัย สัปดาหฺ์ สาย หน น้อย หน้า หมู (เช่น หมูนี้) หัวค่ำ ไหร (เช่น เมื่อ ไหร) อดีต อนาคต โอกาส ชื่อวันทั้ง 7 เช่น จันทร์ อังคาร ชื่อเดือนทั้ง 12 เช่น มกรา (คม) กุมภาพันธ์ เป็นต้น

2. หมวดคำบุพบท

คำบุพบทอาจจะปรากฏข้างหน้าคำนามหรืออาจจะปรากฏอยู่ระหว่างคำกริยากำนามก็ได้ คือ อาจจะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบ 5 ตำแหน่งคือ

นาม ช่วยหน้ากริยา กริยากรรม -- นาม

ตัวอย่าง เรือ กำลัง เล่น ได้ สะพาน

เด็ก เพิ่ง ขึ้น จาก น้ำ

นอกจากคำว่า ได้ จาก ในตัวอย่างข้างบนนี้แล้ว ยังมีคำอื่นอีก เช่น บน ข้าง นอก ในเหนือ กลาง กว้าง ตาม ตรง แลว ตลอด ทาง แต่ ตั้ง ครั้น ถึง หน้า กลาง ที่ เป็นต้น

3. สถานวลี

สถานวลี หมายถึง

3.1 คำบุพบท กับ นามวลี ซึ่งทำหน้าที่เป็น ส่วนของประโยค ชนิดหน่วยเสริมบอกสถานที่ โดยที่อาจจะมีการบุพบทคำเดียว 2 คำหรือ 3 คำก็ได้

ตัวอย่าง **ที่บ้าน** เด็กเยอะ
 เด็กเยอะ **ที่บ้าน**
บน หลัง ตู้ใบนั้น ไม่มีอะไร
 ไม่มีอะไร **บน หลัง ตู้ใบนั้น**
ที่ ตรง หน้า สถานีนี้ รถติดจัง
 รถติดจัง **ที่ ตรง หน้า สถานีนี้**

3.2 คำบุพบท 2 คำเรียงกัน ซึ่งทำหน้าที่เป็น ส่วนของประโยค ชนิดหน่วยเสริมบอกสถานที่

ตัวอย่าง **ข้าง นอก** อากาศเย็นมาก
 อากาศเย็นมาก **ข้าง นอก**
ข้าง บน ไม่มีใครอยู่
 ไม่มีใครอยู่ **ข้าง บน**
 นอกจาก **ข้างนอก** **ข้างบน** แล้วยังมีตัวอย่างอื่นอีก เช่น **ข้างใน** **ข้างหน้า** **ข้างหลัง**
ข้างใต้

4. กาลวลี

กาลวลี หมายถึง คำบอกเวลา (ประเภทที่ 1) คำเดียว หรือหลายคำ หรือคำบอกเวลา กับส่วนขยาย ซึ่งทำหน้าที่เป็น ส่วนของประโยค ชนิดช่วยเสริมบอกเวลา

ตัวอย่าง **กลางคืน** เขามองไม่เห็นเลย
 เขามองไม่เห็นเลย **กลางคืน**
เมื่อ ตะกั่ว นี้ เธออยู่ไหน
 เธออยู่ไหน **เมื่อ ตะกั่ว นี้**
บาง วัน เขาไม่ทำงาน
 เขาไม่ทำงาน **บาง วัน**

5. หมวดคำช่วยกริยา

หมวดคำช่วยกริยา แบ่งออกได้เป็น 2 หมวด คือ หมวดคำช่วยหน้ากริยาและหมวดคำช่วยหลังกริยา

5.1 หมวดคำช่วยหน้ากริยา

คำที่ปรากฏแทนที่คำว่า กำลัง ในกรอบประโยคทดสอบ 1 ข. 2 ข. หรือ 3 ข. ได้ รวมทั้งคำว่า กำลัง ด้วย เรียกว่า คำช่วยหน้ากริยา เช่น

กรอบ 1 ข. ฟัน **เพิ่ง** ตก

กรอบ 2 ข. น้ำ **เคย** ทำ กับข้าว

กรอบ 3 ข. ครู **จะ** บอก คะแนน นักเรียน

คำช่วยหน้ากริยา มีอยู่ทั้งหมด 31 คำ เช่น เกิด เกือบ กำลัง เพิ่ง จะ ชัก เพิ่ง เคย

เป็นต้น

5.2 หมวดคำช่วยหลังกริยา

คำที่ปรากฏแทนที่คำว่า แล้ว ในกรอบประโยคทดสอบ 1 ก. 2 ก. หรือ 3 ก. ได้ รวมทั้งคำว่า แล้ว ด้วย เรียกว่า คำช่วยหลังกริยา เช่น

กรอบ 1 ก. ฟัน ตก **อยู่**

กรอบ 2 ก. น้ำ ทำ กับข้าว **อยู่**

กรอบ 3 ก. ครู บอก คะแนน นักเรียน **อยู่**

คำช่วยหลังกริยา มีอยู่ 3 คำ คือ แล้ว อยู่ อยู่แล้ว

6. หน่วยเสริมบอกสถานที่

หน่วยเสริมบอกสถานที่ (ถ) หมายถึง สถานที่ ซึ่งอาจจะปรากฏอยู่ต้นหรือท้ายประโยคก็ได้ โดยไม่ทำให้ความหมายรวม ๆ ของประโยคเปลี่ยนแปลงไป อาจจะแตกต่างกันบ้างในเรื่องการเน้นหนัก คือ เมื่ออยู่ต้นประโยคจะเน้นมากกว่าเมื่ออยู่ท้ายประโยค

ตัวอย่าง **ในครัว** ไฟ สว่างดี

ไฟ สว่างดี **ในครัว**

ที่บ้าน เด็ก เยอะ

เด็ก เยอะ **ที่บ้าน**

บนสะพาน รถ ตายบ่อย

รถ ตายบ่อย **บนสะพาน**

7. หน่วยเสริมบอกเวลา

หน่วยเสริมบอกเวลา (ว) หมายถึง กาลวลี ซึ่งอาจจะปรากฏอยู่ต้นหรือท้ายประโยคก็ได้ โดยไม่ทำให้ความหมายรวม ๆ ของประโยคเปลี่ยนแปลงไป และในบางกรณีอาจจะอยู่กลางประโยคก็ได้ อาจจะแตกต่างกันบ้างในเรื่องการเน้นหนัก คือ เมื่ออยู่ต้นประโยคจะเน้นมากกว่าเมื่ออยู่ท้ายประโยค

ตัวอย่าง **กลางคืน** อากาศ หนาวมาก
 อากาศ หนาวมาก **กลางคืน**
กลางวัน สีนี้ ไม่สวยงาม
 สีนี้ ไม่สวยงาม **กลางวัน**
 สีนี้ **กลางวัน** ไม่สวยงาม
พรุ่งนี้ ข้าวสาร คงจะหมด
 ข้าวสาร คงจะหมด **พรุ่งนี้**
 ข้าวสาร **พรุ่งนี้** คงจะหมด

ในบางกรณีเมื่อประโยคขึ้นต้นด้วย หน่วยประธาน (ป) หรือหน่วยกรรมตรง (ต) หรือหน่วยกรรมรอง (ร) จะพบว่า หน่วยเสริมบอกเวลา (ว) อาจจะปรากฏในตำแหน่งข้างหลังหน่วยดังกล่าวได้ด้วย (แทนที่จะปรากฏแต่ข้างต้นและข้างท้ายประโยคเท่านั้น) โดยไม่ทำให้ความหมายรวม ๆ ของประโยคเปลี่ยนแปลงไป อาจจะแตกต่างกันที่การเน้น คือ เมื่ออยู่ต้นประโยคจะเน้นมากกว่า เมื่ออยู่กลางประโยค และเมื่ออยู่กลางประโยคจะเน้นมากกว่าอยู่ท้ายประโยคตามลำดับ

ตัวอย่าง สีนี้ **กลางวัน** ไม่สวยงาม

น้ำแข็ง **เข้าๆ** ฉันทัน ไม่เคยทาน

ลองเทียบตัวอย่างเหล่านี้กับกรณีที่หน่วยเสริมเหล่านี้อยู่ต้นหรือท้ายประโยค จะเห็นได้ว่า การเน้นต่างกั้ดังกล่าว

หมายเหตุ เป็นที่น่าสังเกตว่าในกรณีที่สถานวลี อยู่ข้างหลังหน่วยประธาน จะไม่ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมบอกสถานที่ แต่จะทำหน้าที่ขยายคำที่อยู่ข้างหน้าแล้วร่วมกันทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน เช่น

ตัวอย่าง ไฟ **ในครัว** สว่างดี

เด็ก **ที่บ้าน** เยอะ

ในที่นี้ ในครัว ขยาย ไฟ และ ที่บ้าน ขยาย เด็ก แล้วร่วมกันทำหน้าที่เป็นหน่วยประธานของประโยค

ในการทำงานเดียวกัน ในบางกรณี กาลวลีที่อยู่ข้างหลังหน่วยประธาน ก็จะไม่ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมบอกเวลา แต่จะทำหน้าที่ขยายคำที่อยู่ข้างหน้า แล้วร่วมกันทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน เช่น

ตัวอย่าง อากาศ**กลางคืน** หนาวมาก

หนังสือพิมพ์**วันนี้** ไม่ค่อยมีข่าวใหญ่

ในที่นี้ กลางคืน และ วันนี้ ขยาย อากาศ และ หนังสือพิมพ์ ตามลำดับ แล้วร่วมกันทำหน้าที่

เป็นหน่วยประธานของประโยค

8. รูปแบบของการเรียงลำดับของส่วนเสริม

ในประโยคหนึ่งอาจจะมีทั้งหน่วยเสริมเวลา (ว) และหน่วยเสริมสถานที่ (ถ) เมื่อเรียงอยู่ด้วยกันจะมีวิธีเรียงลำดับได้หลายวิธี ซึ่งอาจจะเรียกว่าเป็น รูปแบบ ต่าง ๆ และแต่ละรูปแบบก็จะแสดงเน้นผิดกัน ส่วนแรกจะเน้นมากกว่าส่วนที่ 2 มีรูปแบบของการเรียงลำดับของส่วนเสริมดังนี้

รูปแบบที่ 1-2 จะมีส่วนเสริมทั้ง 2 ชนิด เรียงกันอยู่ต้นประโยค ได้แก่

1. ถ ว (ส่วนมูลฐาน)

2. ว ถ (ส่วนมูลฐาน)

ตัวอย่าง รูปแบบที่ 1 ที่ร้านนี้ ตอนกลางวัน (คนแน่นมาก)

รูปแบบที่ 2 ตอนกลางวัน ที่ร้านนี้ (คนแน่นมาก)

รูปแบบที่ 3-4 จะมีส่วนเสริม 1 ชนิดอยู่ต้นประโยค อีกชนิดหนึ่งอยู่ท้ายประโยค ได้แก่

3. ถ (ส่วนมูลฐาน) ว

4. ว (ส่วนมูลฐาน) ถ

ตัวอย่าง รูปแบบที่ 3 ที่ร้านนี้ (คนแน่นมาก) ตอนกลางวัน

รูปแบบที่ 4 ตอนกลางวัน (คนแน่นมาก) ที่ร้านนี้

รูปแบบที่ 5 จะมีส่วนเสริมทั้ง 2 ชนิด เรียงกันอยู่ท้ายประโยค ได้แก่

5. (ส่วนมูลฐาน) ถ ว

ตัวอย่าง รูปแบบที่ 5 (คนแน่นมาก) ที่ร้านนี้ ตอนกลางวัน

แนวคิดของนวรรณ พันธุเมธา (2527:18-125) มีดังต่อไปนี้

1. คำไม่ชี้เฉพาะ

คำไม่ชี้เฉพาะใช้ขยายได้ทั้งคำนามและคำกริยา

คำไม่ชี้เฉพาะใช้ขยายคำนาม ได้แก่ อะไร อย่างไร ใคร ที่ไหน เท่าไร ก็

คำไม่ชี้เฉพาะใช้ขยายคำกริยา ได้แก่ ทำไม อย่างไร ที่เท่าไร

ที่ไหน มีความหมายเกี่ยวกับสถานที่ เมื่อไร มีความหมายเกี่ยวกับเวลา

เมื่อคำไม่ชี้เฉพาะใช้ขยายคำนามจะอยู่หลังคำนาม เช่น

ตัวอย่าง เขาต้องการเงิน **เมื่อไร**

เด็ก **ที่ไหน** มานั่งแถวนี้

2. คำบอกเวลา

คำบ่งเวลาคือคำที่แสดงเวลาที่เกิดกริยา ได้แก่ ได้ เคย แล้ว กำลัง อยู่ จะ จวน เกือบ
แทบ ชัก เพิ่ง คำบ่งเวลาอยู่หน้ากริยา ยกเว้นคำว่า แล้วและอยู่ จะอยู่หลังกริยา

ได้ เคย ขยายกริยา แสดงว่ากริยานั้นเกิดขึ้นในอดีต

ตัวอย่าง น้อง **ได้** กลับไปตลอดคบาย

น้อง **เคย** กลับตลอดคบาย

แล้ว ขยายกริยา แสดงว่ากริยานั้นได้เสร็จสิ้น

ตัวอย่าง น้องกลับ **แล้ว**

ข้าวสุก **แล้ว**

เพิ่ง ขยายกริยา แสดงว่ามีกริยานั้นมาได้ไม่นาน

ตัวอย่าง น้อง **เพิ่ง** กลับ

ข้าว **เพิ่ง** สุก

กำลัง อยู่ ขยายกริยา แสดงว่ากริยานั้นดำเนินอยู่ในขณะนั้น

ตัวอย่าง น้อง **กำลัง** กลับ

น้องกลับ **อยู่**

ยัง ขยายกริยา แสดงว่ากริยานั้นคงอยู่ มิได้เปลี่ยนแปลง

ตัวอย่าง น้อง **ยัง** กลับ

ข้าว **ยัง** คิบ

จะ ขยายกริยา แสดงว่ายังไม่เกิดกริยานั้น แต่จะเกิดต่อไป

ตัวอย่าง น้อง **จะ** กลับตลอดคบาย

ข้าว **จะ** สุก

แทบ จวน เกือบ ขยายกริยา แสดงว่าใกล้จะเกิดกริยานั้น

ตัวอย่าง น้อง **เกือบ** กลับ

น้อง **จวน** กลับ

ข้าว **เกือบ** สุก

ข้าว **จวน** สุก

น้อง **แทบ** ร้องไห้

ชัก ขยายกริยา แสดงว่าเกิดกริยาแล้วยังไม่นานและยังไม่มาก

ตัวอย่าง น้อง **ชัก** ง่วง

ข่าว ชัก พร่อง

คำบอกเวลา จะ แแทบ จวน เกือบ ชัก เพิ่ง แล้ว กำลัง อยู่ ยัง ดังกล่าวต่างช่วย แสดงว่ากริยาอยู่ในขั้นไหน ยังไม่ได้เริ่ม (จะ) ใกล้จะเริ่ม (แทบ จวน เกือบ) ได้เริ่มขึ้นเล็กน้อย (ชัก) เริ่มไปไม่นาน (เพิ่ง) ดำเนินไป (กำลัง อยู่) ดำเนินไปไม่เปลี่ยนแปลง (ยัง) และสำเร็จ สมบูรณ์ (แล้ว)

ส่วนคำว่า **ได้** และ **เคย** ต่างแสดงว่าเกิดกริยาในอดีต แต่ก็ยังมีความหมายต่างกัน

ตัวอย่าง น้อง **ได้** กลับไปตลอดบ่ายวันศุกร์

น้อง **เคย** กลับไปตลอดบ่าย แต่เมื่อวันศุกร์นี้เองไม่ได้กลับตลอดบ่าย

ตัวอย่างข้างต้นแสดงว่า **ได้** แสดงเวลาในอดีตที่แน่นอน ส่วน **เคย** แสดงเวลาในอดีตที่ไม่แน่นอน เมื่อผู้พูดใช้คำว่า **เคย** แสดงว่าเหตุการณ์เช่นนั้นได้เกิดขึ้น หรือสภาพเช่นนั้นได้มีอยู่ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอาจเกิดขึ้นครั้งเดียวหรือหลายครั้งก็ได้ แต่ถ้าใช้คำว่า **ได้** ผู้พูดมุ่งกล่าวถึง เหตุการณ์หรือสภาพในเวลาใดเวลาหนึ่ง

น่าสังเกตว่า คำว่า **ได้** และ **เคย** ต่างกับคำบอกเวลาอื่นๆ เมื่อใช้ร่วมกับคำปฏิเสธ **ไม่** คำปฏิเสธ **ไม่** จะอยู่หน้า **ได้** และ **เคย** แต่อยู่หลังคำบ่งเวลาชนิดอื่น (ยกเว้นคำ **แล้ว** และ **อยู่** ซึ่งเป็น คำบ่งเวลาที่อยู่หลังกริยา) ในด้านความหมาย **ได้** และ **เคย** ใช้บอกเวลาที่เกิดกริยา แต่คำบ่งเวลา คำอื่นๆ บอกกริยาอยู่ในขั้นใด

อาจมีผู้ท้วงว่า คำว่า **จะ กำลัง อยู่** และ **แล้ว** ก็บอกเวลาที่เกิดกริยาเช่นกัน ตามตำรา ไวยากรณ์ไทยบางเล่ม **จะ** เป็นคำบอกอนาคตกาล **กำลัง** และ **อยู่** บอกปัจจุบันกาล **แล้ว** บอกอดีต กาล อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างต่างๆ ในภาษาชี้ให้เห็นว่าคำเหล่านี้แสดงว่ากริยาอยู่ในขั้นใด มิใช่ แสดงว่ากริยาเกิดขึ้นเมื่อไร คำว่า **จะ** ซึ่งกล่าวกันว่าแสดงอนาคตกาลนั้นอยู่หน้ากริยาที่เกิดขึ้นในอดีตก็ได้

ตัวอย่าง เมื่อวันที่ พอน้อง **จะ** ซื้อปลา คุณแม่ก็ห้าม

ก่อนที่ฉัน **จะ** พบเขา ฉันนับถือเขามาก แต่ครั้งฉันพบเขาแล้ว ความนับถือก็ กลายลง

คุณนิตยาบอกฉันเมื่อเดือนก่อนนี้เองว่า **จะ** ปักผ้าปูโต๊ะให้ฉัน วันนี้เธอเอาผ้าปู โต๊ะมาให้แล้ว ทำเร็วจริงๆ

ตัวอย่างเหล่านี้แสดงว่า **จะ** ไม่จำเป็นต้องแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคตเสมอไป อาจแสดงเหตุการณ์ที่ตามความเป็นจริงเกิดขึ้นในอดีตก็ได้ เพียงแต่ว่าในอดีตที่กล่าวถึงนั้น เหตุการณ์นั้นยังมีได้เกิดขึ้น

ด้วยเหตุนี้ **จะ** ใช้แสดงเหตุการณ์ที่ยังมีได้เกิดขึ้น จึงมักจะใช้กับคำที่แสดงความเห็น

ทั้งหลาย เช่น เขาน่าจะไป เขาเห็นจะชอบ เขาคงจะรู้ เขาทำอะไรอยู่ เขาควรจะมา นั่นก็คือ เหตุการณ์นั้นๆ ยังมีได้เกิด เป็นแต่เพียงการคาดคะเนของผู้พูด

ส่วนคำว่า **กำลัง** และ **อยู่** ซึ่งถือกันว่าแสดงปัจจุบันกาล ก็แสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใน อนาคตก็ได้ ในอดีตก็ได้

ตัวอย่าง เมื่อวันนี้ เขาโทรศัพท์ตอนฉัน **กำลัง** อาบน้ำ
 เดือนหน้ามาใหม่ซี ตอนนั้นผลไม้ **กำลัง** ชุก
 พรุ่งนี้ ผมจะคอย **อยู่** ที่เชิงสะพาน
 เมื่อคืนนี้ ฉันนั่ง **อยู่** ที่หน้าต่าง เขาก็เดินมาทัก

และคำว่า **แล้ว** ซึ่งถือกันว่าแสดงอดีตกาล ก็แสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคตก็ได้

ตัวอย่าง ขนมพวกนี้เก็บไว้ไม่ได้นานหรอก พรุ่งนี้ก็เสีย **แล้ว**
 เดี๋ยวคุณถึงบ้าน **แล้ว** ช่วยโทรศัพท์บอกเขาหน่อยนะ

เมื่อพิจารณาความหมายของคำว่า **จะ กำลัง อยู่** และ **แล้ว** จะเห็นว่าแสดงว่ากริยาอยู่ใน ชั้นใดทั้งสิ้น คำบ่งเวลาที่แสดงเวลาตามที่เป็นจริงมีแต่เพียง **ได้** และ **เคย** เท่านั้น
 คำบ่งเวลาเหล่านี้อาจใช้ร่วมกันก็ได้

ตัวอย่าง ฉัน **ซักจะ** หิว
 เจ้าเจี๊ยะ **จวนจะ** ตาย **อยู่แล้ว**
 พี่รู้ **อยู่แล้ว**
 เรา **กำลังจะ** ไป **อยู่แล้ว**
 บ้านหลังนั้นสร้าง **เกือบจะ** เสร็จ **แล้ว**
 ฝ่ายเรา **ยัง** ได้คะแนนน้อยกว่าฝ่ายตรงข้าม **อยู่** ๒ คะแนน
 ฉัน **เคย** ไปบ้านเจ้า **แล้ว**

3. คำบอกความดี

คำบอกความดีบอกความหมายว่า ทำกริยาอย่างหนึ่งหรือมีสภาพอย่างหนึ่งบ่อย เพียงไร เช่น คำว่า เร็ว บ่อย เสมอ ฯลฯ

เร็ว ขยายกริยา แสดงว่าทำอาการหรือมีสภาพเช่นนั้นติดต่อกันมา

ตัวอย่าง ฉันหิว **เร็ว**
 เขาร้องไห้ **เร็ว**

บ่อย ขยายกริยา แสดงว่าทำอาการหรือมีสภาพเช่นนั้นหลายครั้งในระยะเวลาไม่ ห่างกัน

ตัวอย่าง ฉันหิว **บ่อย**

เขาร้องให้ **บ่อย**

เสมอ ขยายกริยา แสดงว่าทำอาการหรือมีสภาพเช่นนั้นอยู่เป็นปกติ

ตัวอย่าง ฉันหิว **เสมอ**

เขาร้องให้ **เสมอ**

4. คำเชื่อมบอกแหล่ง

คำเชื่อมบอกแหล่งใช้หน้าคำนามที่บอกแหล่งของสิ่งต่าง ๆ มีหลายประเภทได้แก่

1.1 คำเชื่อมบอกแหล่งที่มีสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ ใน นอก ถัด เหนือ บน ริม กลาง เยื้องกับ ใกล้ ไกล ตรง ตาม ที่ หน้า หลัง ได้ แลว ภายใน เยื้อง ภายนอก ภายใต้อ่างได้ ข้างได้ ข้างใน ข้างนอก ข้างหน้า ข้างหลัง ระหว่าง

ตัวอย่าง น้องไปยืนแอบอยู่ **หลัง** ตู้

คุณพ่อเก็บเอกสารไว้ **ใน** ลิ้นชักโต๊ะทำงาน

แจกัน **บน** โต๊ะตกลงมาแตก

ระหว่าง ทาง เราได้ไปยืมข้าวตอกไปด้วย

1.2 คำเชื่อมบอกแหล่งเดิมของสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ จาก

ตัวอย่าง ข้าพเจ้าได้รับพระพุทธรูปองค์นี้ **จาก** เจ้านายพระองค์หนึ่ง

กระดาษแผ่นนี้ปลิวมา **จาก** โต๊ะมุมห้อง

1.3 คำเชื่อมบอกจุดหมายของสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ สู่อันยัง แก่แต่ ต่อ

ตัวอย่าง ข้าพเจ้าไม่รู้ว่านั่นเป็นทางไป **สู่** หายนะ

เขามุ่งเดินทางไป **ยัง** สถานที่ที่เขาเห็นในฝัน

เราจะให้รางวัล **แก่** เขา

น่าสังเกตว่าคำเชื่อมบอกแหล่ง ที่ และ จาก อาจใช้หน้าคำเชื่อมบอกแหล่งอื่น ๆ ได้

ตัวอย่าง เขาเดินมา **จากหลัง** วัด

เขาวางกำไลไว้ **ที่บน** ชั้น

5. คำเชื่อมบอกเวลา

คำเชื่อมบอกเวลาใช้หน้าคำนามหรือประโยคที่บอกเวลา คำเชื่อมบอกเวลาบางคำใช้ได้ทั้งหน้าคำนามและประโยค เช่น เมื่อ ตอน พอ ตั้งแต่ จน บางคำใช้หน้าคำนามเท่านั้น เช่น ภายใน ใกล้ คำเชื่อมบอกเวลามีหลายประเภท ได้แก่

5.1 คำเชื่อมบอกเวลาก่อน ใช้หน้าประโยคที่แสดงเหตุการณ์ที่เกิดก่อน ได้แก่ หลังจาก พอ ทันทีที่ หลังจากที พอเวลา ครั้น นอกจากนั้นคำเชื่อมบอกเวลา พอ พอเวลา หลังจาก และครั้น ใช้หน้าคำนามบอกเวลาได้ด้วย

ตัวอย่าง **พอ** เขาเห็นฉัน เขาก็รีบออกจากบ้าน

พอ รุ่งเช้า เขาก็รีบออกจากบ้าน

หลังจาก ไม่สบายเสียหลายวัน แก่ก็กลับไปทำงานใหม่

หลังจาก วันที่ฉันดูแล แก่ก็กลับไปทำงานใหม่

5.2 คำเชื่อมบอกเวลาภายหลัง ใช้หน้าประโยคที่แสดงเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง ได้แก่ ก่อน กว่า ก่อนหน้า ก่อนที่ ตั้งแต่ก่อน ก่อนหน้าที่ เมื่อก่อนที่ เมื่อก่อน แล้ว แล้ว...ก็ แล้ว...เลย แล้ว ถึง แล้ว...ก็เลย ต่อมา นอกจากนั้นคำเชื่อม ก่อน ตั้งแต่ก่อน และ เมื่อก่อน ใช้หน้าคำนามที่บอกเวลาได้ด้วย และคำเชื่อม ภายใน และ ใกล้เคียง ใช้หน้าคำนามที่บอกเวลาเท่านั้น

ตัวอย่าง คุณต้องเอารถไปคืนเขา **ก่อน** เขาตื่น

คุณต้องเอารถไปคืนเขา **ก่อน** ๔ โมงเย็น

เขาตื่นขึ้นมา **ใกล้**เที่ยง

คุณต้องตอบคำถามทุกคำถาม **ภายใน** เวลา ๕ โมงเช้า

5.3 คำเชื่อมบอกเวลาเดียวกัน ใช้หน้าประโยคที่แสดงเหตุการณ์ที่เกิดในเวลาเดียวกันกับประโยคหน้า ได้แก่ เมื่อคราว ขณะที่ ในขณะที่ ระหว่างที่ ในระหว่างที่ ตอน เมื่อเวลา ในเวลา ในเวลาที่ ตอนที่ เวลาที่ เมื่อตอนที่ เมื่อตอน เมื่อครั้ง เมื่อเวลา นอกจากนั้นคำเชื่อม ตอน เมื่อ เวลา ใช้หน้าคำนามที่บอกเวลาได้ด้วย

ตัวอย่าง คุณแม่เป็นลม **เมื่อ** อ่านจดหมายจบ

คุณแม่เป็นลม **เมื่อ** คีนี่

ตอน ที่คุณไม่อยู่ มีคนโทรศัพท์มา ๒ ราย

ตอน สาย มีคนโทรศัพท์มา ๒ ราย

5.4 คำเชื่อมบอกเวลาสิ้นสุด ใช้หน้าประโยคที่แสดงว่าเหตุการณ์ในประโยคหน้าสิ้นสุดลงเมื่อใด ได้แก่ จน กระทั่ง จนกว่า จนกระทั่ง นอกจากนั้นคำเชื่อม จน กระทั่ง และ จนกระทั่ง ใช้หน้าคำนามที่บอกเวลาได้ด้วย

ตัวอย่าง เขาทำงานอยู่ **จน** ภารโรงปิดห้อง

เขาทำงานอยู่ **จน** คึก

ผมจะรอคุณ **จนกว่า** คุณจะเสร็จธุระ

5.5 คำเชื่อมบอกเวลาเริ่มต้น ใช้หน้าประโยคที่แสดงว่าเหตุการณ์ในประโยคหน้าเริ่มขึ้นเมื่อใด ได้แก่ ตั้งแต่ ตั้งแต่เมื่อ ตั้งแต่ครั้ง ตั้งแต่ตอน นอกจากนั้นคำเชื่อม ตั้งแต่ ตั้งแต่เมื่อ และ ตั้งแต่ตอน ใช้หน้าคำนามที่บอกเวลาได้ด้วย

ตัวอย่าง ผมไปถึงที่ร้าน **ตั้งแต่** ร้านยังไม่เปิด

ผมไปถึงที่ร้าน ตั้งแต่ เช้ามีด
เรารู้จักกัน ตั้งแต่ครั้ง ผมไปทำงานที่เชียงใหม่

6. หน่วยงานบอกสถานที่

หน่วยงานบอกสถานที่ หมายถึง สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น

ตัวอย่าง รถชนเด็ก ที่หน้าโรงเรียน

นิตเก็บหนังสือ ไวในตู้

ที่หน้าโรงเรียนและในตู้ บอกสถานที่ หน่วยงานบอกสถานที่มักจะมีคำเชื่อมบอก
แหล่งที่มีสิ่งต่างๆ เช่น หน้า หลัง บน ที่ มาด้วย

7. หน่วยงานบอกเวลา

หน่วยงานบอกเวลา หมายถึง เวลาที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น หน่วยงานบอกเวลาจะ
ประกอบด้วยคำนามที่มีความหมายเกี่ยวกับเวลา เช่น เช้า เย็น กลางคืน และอาจจะมีและไม่มี
คำเชื่อมบอกเวลา เช่น ตอน เมื่อ หรือคำเชื่อมบอกแหล่งที่มีสิ่งต่างๆ เช่น ใน ที่ ใกล้ หน่วยงาน
บอกเวลาอาจแสดงเวลาในปัจจุบัน เช่น เช้านี้ ตอนนี่ แสดงเวลาในอดีต เช่น เมื่อคืน ก่อน เมื่อครู่
นั้น แสดงเวลาในอนาคต เช่น อีก ๒ ชั่วโมง อาทิตย์หน้า แสดงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ เช่น ตอนเช้า
ในเดือนสิงหาคม แสดงระยะเวลาที่เกิดเหตุการณ์ เช่น ๒ ชั่วโมง ๓ วัน สักครู

ตัวอย่าง น้อยมาหานิด เวลากลางคืน

น้อยมาหานิด ในเวลากลางคืน

น้อยมาหานิด เมื่อเกือบ ๒ ยาม

น้อยมาหานิด เมื่อวานนี้

เวลากลางคืน ในเวลากลางคืน เมื่อเกือบ ๒ ยาม และเมื่อวานนี้ เป็นหน่วยงานบอกเวลา จะ
เห็นได้ว่าหน่วยงานบอกเวลาบางหน่วยมีคำเชื่อมนำหน้า บางหน่วยก็ไม่มี

บทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในภาษาจีน

แนวคิดของ 李德津 (Li De Jin) และ 程美珍 (Cheng Mei Zhen) (2008:253-301) มี
ดังต่อไปนี้

1. บทขยายนามแสดงเวลาและสถานที่

1.1 ลักษณะของบทขยายนามแสดงเวลาและสถานที่

1.1.1 คำนาม เช่น

Qùnián de bàozhǐ dōu gěi biérén le.

去年的报纸都给别人了。

หนังสือพิมพ์ของปีที่แล้วให้คนอื่นไปหมดแล้ว

Pángbiān de fángjiān shì kōng de.
 旁边的房间是空的。

ห้องข้าง ๆ เป็นห้องว่าง

1.1.2 สรรพนาม เช่น

Wǒ hěn xǐhuan zhèr de tiānqì.
 我很喜欢这儿的天气。

อากาศที่นี่ฉันชอบมาก

1.1.3 วลีแสดงทิศทางตำแหน่ง เช่น

Tāmen zuò xiàwǔ liǎngdiǎn zuǒyòu de fēijī.
 他们坐下午两点左右的飞机。

พวกเขาขึ้นเครื่องบินประมาณบ่ายสองโมง

Xuéxiào dàmen dōngbian de fànguǎn kāiyè le.
 学校大门东边的饭馆开业了。

ร้านอาหารที่หน้าประตูทิศตะวันออกของโรงเรียนเปิดร้านแล้ว

1.2 บทขยายนามแสดงเวลาและสถานที่กับคำเชื่อม 的

ในกรณีต่อไปต้องใช้คำเชื่อม 的

1.2.1 คำนาม เช่น

Jīntiān de xīnwén
 今天的新闻

ข่าววันนี้

Huāyuán lǐ de huā
 花园里的花

ดอกไม้ในสวนดอกไม้

1.2.2 สรรพนาม เช่น

Zhèlǐ de shū
 这里的书

หนังสือที่นี่

1.2.3 วลีที่ขยายคำหลัก เช่น

Liǎngdiǎn qǐfēi de fēijī
 两点起飞的飞机

เครื่องบินที่ออกบ่ายสองโมง

1.2.4 วลีแสดงทิศทางตำแหน่ง เช่น

Yīnián yǐnèi de jìhuà
 一年以内的计划

การวางแผนภายในหนึ่งปี

1.3 ตำแหน่งของบทขยายนามแสดงเวลาและสถานที่

ตำแหน่งของบทขยายนามแสดงเวลาและสถานที่ต้องวางไว้ข้างหน้าหน่วยหลัก

เสมอ ไม่สามารถลับที่ได้ มิฉะนั้น โครงสร้างและความหมายจะเปลี่ยนแปลงไป และบางทีจะไม่มีความหมาย ปกติบทขยายนามแสดงเวลาและสถานที่จะปรากฏในตำแหน่งหน้าประธานและหน้ากรรม

2. บทขยายกริยาแสดงเวลาและสถานที่

2.1 ลักษณะของบทขยายกริยาแสดงเวลาและสถานที่

2.1.1 คำนาม เช่น

Xīngqīsì xuéxiào jǔxíng wǎnhuì.

星期四学校举行晚会。

วันพฤหัสบดีโรงเรียนจัดงาน

Tā míngtiān xiàwǔ kǎoshì.

他明天下午考试。

เขามีสอบพรุ่งนี้ตอนบ่าย

Nǐ lǐbian zuò yíhuìr.

你里边坐一会儿。

คุณนั่งข้างในสักครู่

Wǒmen dào wàimiàn sǎnsǎnbù ba.

我们到外面散散步吧。

พวกเราออกไปเดินเล่น

2.1.2 สรรพนาม เช่น

Kèrénmen cóng zhèbiān zǒu.

客人们从这边走。

พวกเขาเดินจากทางนี้

Tāmen jiā lí lǚguǎn bù tài yuǎn.

他们家离旅馆不太远。

โรงแรมไม่ค่อยไกลจากบ้านเขา

2.1.3 คำวิเศษณ์ เช่น

Tā céngjīng lái guò zhège chéngshì.

他曾经来过这个城市。

เขาเคยมาเมืองนี้

Tā jīngcháng qù túshūguǎn.

他经常去图书馆。

เขาไปห้องสมุดบ่อยๆ

Wǒmen gǎnkuài zǒu ba.

我们赶快走吧。

พวกเรารีบไปเถอะ

2.1.4 วลีที่ขยายคำหลัก เช่น

Tā sāndiǎnzhōng kāihuì.

他三点钟开会。

เรามีประชุมบ่อยสามโมง
 Wǒmen yígèyuè huíjiā yíci.
 我们一个月回家一次。
 พวกเรากลับบ้านเดือนละครั้ง

2.1.5 คำจำนวน เช่น

Tā sāntiān zhǐ shuì le bāxiǎoshí.
 他三天只睡了八小时。
 สามวันเขานอนแค่แปดชั่วโมง
 Yànhuì bādiǎn kāishǐ.
 宴会八点开始。
 งานเริ่มสองทุ่ม

2.1.6 วลีแสดงทิศทางตำแหน่ง เช่น

Wǒmen wūlǐ tán ba.
 我们屋里谈吧。
 พวกเราคุยในห้องเถอะ
 Wǒ liǎngdiǎn yǐqián zài xuéxiào ménkǒu děng nǐ.
 我两点以前在学校门口等你。
 ฉันรอคุณที่หน้าประตูโรงเรียนก่อนบ่ายสองโมง

2.2 ตำแหน่งของบทขยายกริยาแสดงเวลาและสถานที่

ตำแหน่งของบทขยายกริยาแสดงเวลาและสถานที่ต้องวางไว้ข้างหน้าหน่วยหลัก ก็คือหน้ากริยา และบางกรณีวางไว้หน้าประธานและหลังประธานก็ได้

3. บทเสริมแสดงเวลาและสถานที่

3.1 ลักษณะของบทเสริมแสดงเวลาและสถานที่

3.1.1 บุพบทวลี เช่น

Wǒ de yān hái néng chōu dào xiàxīngqī.
 我的烟还能抽到下星期。
 บุหรี่ของผมยังสูบได้ถึงอาทิตย์หน้า

3.1.2 วลีที่ขยายคำหลัก เช่น

Wǒ lái le yígèyuè le.
 我来了一个月了。
 ฉันมาหนึ่งเดือนแล้ว

3.2 ตำแหน่งของบทเสริมแสดงเวลาและสถานที่

ตำแหน่งของบทเสริมแสดงเวลาและสถานที่ปรากฏที่หลังบทกริยา จะแสดงเป็นกรอบโครงสร้างได้ดังนี้

ถ้าไม่มีบทกรรม บทเสริมแสดงเวลาอยู่หลังบทกรรม

บทประธาน + บทกริยา + บทเสริมแสดงเวลา

เช่น Tāmen zài yìqǐ xuéxí le sānnián.
他们在一起学习了三年。
พวกเขาเรียนด้วยกันสามปีแล้ว
Nǐ zhìshǎo hái yào xiūxi yí gè xīngqī.
你至少还要休息一个星期。
คุณต้องพักผ่อนอย่างน้อยหนึ่งอาทิตย์

ถ้ามีบทกรรม บทกรรมวางได้สองตำแหน่ง

ตำแหน่งที่ 1 ตามหลังคำกริยา เสร็จแล้วซ้ำคำกริยาอีกครั้ง สุดท้ายด้วยบทเสริม

บทประธาน + บทกริยา + บทกรรม + ซ้ำคำกริยา + บทเสริมแสดงเวลา

เช่น Tā kànshū kàn le sāngèxiǎoshí.
他看书看了三个小时。
เขาอ่านหนังสือสามชั่วโมง
Wǒ bàba dāng lǎoshī dāng le èrshínián.
我爸爸当老师当了二十年。
พ่อฉันเคยเป็นครูี่สิบปี

ตำแหน่งที่ 2 ถ้าบทกรรมเป็นคำนามธรรมดาสามารถตามหลังบทเสริมโดยใช้ 的 เชื่อมระหว่างบทเสริมแสดงเวลาหรือจะละ 的 ก็ได้

บทประธาน + บทกริยา + บทเสริมแสดงเวลา + คำเชื่อม 的(มีหรือไม่มีก็ได้) + บทกรรม

เช่น Wǒ yǐjīng xué le yìnián hànyǔ le.
我已经学了一年汉语了。
ฉันเรียนภาษาจีนมาหนึ่งปีแล้ว
Wǒ gēn tāmen qiān le liǎngnián de hétong.
我跟他们签了两年的合同。
ฉันเซ็นสัญญากับพวกเขาสองปี

แนวคิดของ 任景文 (Ren Jing Wen) (2551:36-169) มีดังต่อไปนี้

1. คำนามแสดงเวลาและสถานที่

1.1 คำนามแสดงเวลาสามารถใช้เป็นบทขยายกริยา โดยจะอยู่ข้างหน้าหรือข้างหลังบทประธานก็ได้ เช่น

Jīnglǐ míngtiān qù XiāngGǎng.

经理明天去香港。

Míngtiān jīnglǐ qù XiāngGǎng .

= 明天经理去香港。

พรุ่งนี้ผู้จัดการจะไปฮ่องกง

Lǐxiǎojiě xiàzhōu jiù yào jiéhūn le.

李小姐下周就要结婚了。

Xiàzhōu lǐxiǎojiě jiù yào jiéhūn le.

= 下周李小姐就要结婚了。

อาทิตย์หน้านางสาวหลี่ก็จะแต่งงานแล้ว

1.2 คำนามแสดงสถานที่ ถ้าจะใช้เป็นบทขยายกริยาปกติต้องอาศัยคำบุพบทนำหน้า เช่น

Māma zài xuéxiào dāng lǎoshī.

妈妈在学校当老师。

แม่เป็นครูที่โรงเรียน

Wángxiānsheng gāng cóng guówài huílái.

王先生刚从国外回来。

คุณหวางเพิ่งกลับมาจากต่างประเทศ

Nà rén xiàng yínháng zǒuqù.

那人向银行走去。

คนนั้นเดินไปยังธนาคาร

2. คำนามซึ่งแสดงทิศทางตำแหน่ง

ใช้สำหรับบอกที่อยู่ ขอบเขตหรือเวลา คำเดี่ยวมี 东(ตะวันออก) 南(ใต้) 西(ตะวันตก) 北(เหนือ) 上(บน) 下(ล่าง) 前(หน้า) 后(หลัง) 左(ซ้าย) 右(ขวา) 里(ใน) 外(นอก) 内(ใน/ภายใน) 中(กลาง) 旁(ข้าง) 间(ระหว่าง)

2.1 นามวลีที่ใช้คำนามซึ่งแสดงทิศทางตำแหน่งเป็นส่วนประกอบ ถ้าทำหน้าที่ขยาย

คำนามต้องใช้ 的(ที่) เชื่อมเสมอ เช่น

Qiánmian de rén

前面的人

คนที่อยู่ข้างหน้า

Shù shàng de niǎo

树上的鸟

นกที่อยู่บนต้นไม้

Jiàoshì lǐ de xuésheng

教室里的学生

นักเรียนที่อยู่ในห้องเรียน

2.2 การใช้คำนามซึ่งแสดงทิศทางตำแหน่ง

以内 หมายถึง ภายใน... 以外 หมายถึง นอก... นอกเหนือจาก... เช่น

Bāxiǎoshí yǐnèi

八小时以内

ภายใน 8 ชั่วโมง

Bāxiǎoshí yǐwài

八小时以外

นอกเหนือจาก 8 ชั่วโมง

(以)前 หมายถึง ก่อน... ก่อนที่จะ... (以)后 หมายถึง หลัง... หลังจาก...

Liǎngnián yǐqián 两年以前 2 ปีก่อน	Liǎngnián yǐhòu 两年以后 2 ปีต่อมา
Jiéhūn yǐqián 结婚以前 ก่อนแต่งงาน	Jiéhūn yǐhòu 结婚以后 หลังแต่งงาน

(之)前 หมายถึง ก่อน... ก่อนที่จะ... (之)后 หมายถึง หลัง... หลังจาก...

Liǎngnián zhīqián 两年(之)前 2 ปีก่อน	Liǎngnián zhīhòu 两年(之)后 2 ปีต่อมา
---	---

(之)上 หมายถึง บน ข้างบน หรือเหนือกว่า (之)下 หมายถึง ใต้ ข้างล่าง ภายใต

Shāndǐng zhīshàng 山顶(之)上 บนยอดเขา	Shūzhuō zhīxià 书桌(之)下 ใต้โต๊ะ
---	-------------------------------------

左右 ใช้แสดงตัวเลขคร่าว ๆ แปลว่า ประมาณ ราว ๆ (ใช้กับจุดเวลาและช่วงเวลา)

Liǎngdiǎn zuǒyòu 两点左右 ประมาณสองโมง	Yígèyuè zuǒyòu 一个月左右 ประมาณหนึ่งเดือน
--	---

前后 ใช้ระบุจุดเวลาที่ก่อนหรือหลังเล็กน้อย แปลว่า ประมาณช่วง... (ใช้กับจุดเวลา)

Chūnjié qiánhòu 春节前后 ประมาณช่วงตรุษจีน	Liǎngdiǎn qiánhòu 两点前后 ประมาณบ่ายสองโมง
--	---

3. คำบุพบทแสดงเวลาและสถานที่

3.1 คำบุพบทไม่สามารถใช้ตามลำพัง เพราะความหมายจะไม่สมบูรณ์ ต้องนำหน้าคำนาม คำสรรพนาม หรือนามวลีจึงจะเป็นส่วนประกอบของประโยคได้โดยสามารถทำหน้าที่เป็นบทขยายกริยา บทขยายนาม หรือบทเสริม (บทเสริมจำกัดเฉพาะ 给, 在, 自, 于, 向, 往) เช่น

Tā zài gōngsī dāng jīnglǐ.

他在公司当经理。

他是ผู้จัดการที่บริษัท

Chén xiǎo jiě lái zì Shàng Hǎi.

陈小姐来自上海。

นางสาวเฉินมาจากเซี่ยงไฮ้

3.2 ในกรณีที่ต้องการแสดงเวลาที่การกระทำหรือเหตุการณ์เกิดขึ้น ถ้าใช้คำนามธรรมดาหรือใช้นามวลีที่ไม่ยาวจะไม่นิยมใช้คำบุพบท 在, 于 ที่แปลว่า เมื่อ ใน นำหน้าเวลา เช่น

Wǒ zuó tiān lái zhǎo guò nǐ.
 我昨天来找过你。
 ฉันมาหาคุณเมื่อวาน
 Yàn huì jīn wǎn qī diǎn jǔ xíng.
 宴会今晚七点举行。
 งานเลี้ยงจะจัดขึ้นตอนหนึ่งทุ่มวันนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเปรียบเทียบภาษา

ทฤษฎีการวิเคราะห์และเปรียบเทียบภาษา (Contrastive Analysis)

สุธีณี สุขตระกูล (2526:1-4) กล่าวว่า การวิเคราะห์และการเปรียบเทียบภาษา (Contrastive Analysis หรือเขียนย่อว่า CA) เป็นสาขาหนึ่งของภาษาศาสตร์ประยุกต์และเป็นพื้นฐานของวิชาภาษาศาสตร์ทั่วไป ซึ่งเป็นการหาความแตกต่างระหว่างสองภาษาหรือมากกว่านั้น แต่ส่วนมากเป็นการวิเคราะห์และเปรียบเทียบระหว่างสองภาษามากกว่า โดยนักภาษาศาสตร์โครงสร้างเป็นผู้นำกลวิธีเปรียบเทียบภาษานี้มาเป็นเครื่องช่วยผู้สอนภาษาในด้านการชี้ให้เห็นข้อผิดพลาดในการเรียนภาษา การวิเคราะห์เปรียบเทียบสามารถทำได้ตั้งแต่เรื่องระบบเสียง (Phoneme) หน่วยคำ (Morpheme) ประโยค (Sentence) คำศัพท์ (Vocabulary) วัฒนธรรมทางด้านภาษา (Culture) รวมทั้งความคิด (Concept) ตลอดจนสิ่งที่กำหนดความคิด (Condition) ระหว่างภาษาที่เปรียบเทียบนั้นเพื่อนำลักษณะแตกต่างที่ได้จากการวิเคราะห์และเปรียบเทียบมาปรับปรุงและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยก่อนจะนำทฤษฎีภาษาศาสตร์แบบใดมาประกอบการวิเคราะห์ ผู้วิเคราะห์จะต้องพิจารณาเสียก่อนว่ามีรากฐานสากลของภาษาใด (Underlying Linguistic Universal) ในรูปใดบ้างที่รวมกันอยู่ซึ่งจะช่วยให้ผู้ที่กำลังศึกษาภาษาต่างประเทศนั้น ๆ รู้จักวิธีการแทนที่ภาษา (Transfer) ได้ถูกต้องและช่วยลดการแทรกแซง (Interference) ของภาษาที่ 1 เข้าสู่ภาษาที่ 2 ซึ่งมักพบในการเรียนเรื่องเสียง หรือปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามลักษณะซับซ้อนภายในระบบของภาษาเอง (Intralingual) หรือเกิดจากกระบวนการพัฒนา (Development) ของผู้เรียนเองซึ่งปัญหาส่วนนี้มักเกิดในการเรียนเรื่องระบบไวยากรณ์และศัพท์เท่านั้น

การวิเคราะห์และเปรียบเทียบภาษา (Procedures for CA) ซึ่งเป็นวิธีที่ดีที่สุดที่ใช้กันอยู่ในขณะนี้ คือ วิธีการของ Randal L. Whitman (1970) ซึ่งมีอยู่ 4 ขั้นตอน คือ

1. Description การเขียนคำบรรยายลักษณะของทั้ง 2 ภาษา
2. Selection การเลือกรูปแบบที่จะนำมาเปรียบเทียบกัน
3. Contrast การเปรียบเทียบรูปแบบที่ได้เลือกไว้
4. Predict การทำนายข้อยุ่งยากหรือปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการเรียนภาษาจากพื้นฐาน

ของการเปรียบเทียบนั้น ๆ

จากการศึกษาของ โกลุสม วรณดิลก (2525) ได้ศึกษาถึงการวิเคราะห์และเปรียบเทียบภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ แล้วเขียนสรุปแนวการวิเคราะห์และเปรียบเทียบภาษาไว้ ดังนี้

วิธีการหาความแตกต่างระหว่างภาษาสองภาษาหรือมากกว่า แต่ส่วนใหญ่มักมุ่งถึงวิเคราะห์ระหว่างสองภาษาเท่านั้น เริ่มเกิดการวิเคราะห์นี้ขึ้นมีการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ เพราะเกิดมีลักษณะสองประการของภาษา คือภาษาของตนเองกับภาษาของเป้าหมายหรือภาษาต่างประเทศที่กำลังเรียนอยู่ มีการนำภาษาทั้งสองมาเปรียบเทียบ เพื่อหาลักษณะที่แตกต่างเพื่อนำมาประกอบในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ก่อนจะนำทฤษฎีภาษาศาสตร์แบบใดมาประกอบการวิเคราะห์ ผู้วิเคราะห์จะต้องพิจารณาทุกๆ ไปเสียก่อนว่ามีหลักสากลของภาษาในรูปใดบ้างที่ร่วมกันอยู่ประเภทของสมมติฐานของการวิเคราะห์เพื่อการเปรียบเทียบความแตกต่าง แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. สมมติฐานล่วงหน้า (Strong Hypothesis)

มีลักษณะเป็นสมมติฐานล่วงหน้า ซึ่งจะพยากรณ์ หรือทำนายสิ่งที่จะเป็นปัญหาหรือสิ่งที่จะไม่เป็นปัญหาในการเรียนภาษาเป้าหมายไว้ก่อน ทำได้โดยนำระบบต่าง ๆ ของภาษาที่หนึ่งไปเปรียบเทียบกับมีลักษณะที่ของภาษาที่สองหรือภาษาเป้าหมาย การเปรียบเทียบนี้ควรรวมด้านวัฒนธรรมเข้าไปด้วย ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิเคราะห์นี้ก็คือการสร้างวัสดุการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิเคราะห์เพื่อการเปรียบเทียบความต่างนั้นสมมติฐานล่วงหน้าเป็นหลักดังนี้

1. เพื่อให้ทราบว่าผู้พูดภาษาที่หนึ่ง มีความยุ่งยากแบบใดบ้างเมื่อเรียนภาษาที่สอง และจะเป็นอย่างไรบ้าง ถ้าพูดในแง่กลับกัน
2. เพื่อรวบรวมลักษณะที่ไม่เป็นปัญหา
3. เพื่อจัดอันดับของปัญหา

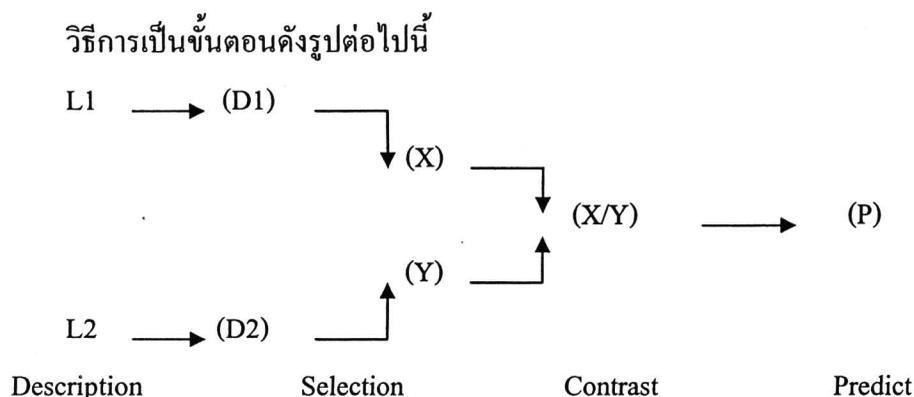
2. สมมติฐานตามหลัง (Weak Hypothesis)

มีลักษณะเป็นสมมติฐานตามหลัง ซึ่งจะอธิบายหรือวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นหลังการเรียน โดยอาศัยข้อเท็จจริงเป็นหลัก จะเริ่มด้วยการนำข้อมูล (Data) ที่พิจารณาพิจารณาอย่างมีระบบเพื่อวินิจฉัยสาเหตุของการทำผิดนั้นๆ จากนั้นยังสามารถนำความรู้จากการวินิจฉัยนั้นมาสร้างบทเรียนที่ใช้การได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

วิธีการเปรียบเทียบภาษา (Suggested Produces for Contrastive Analysis)

สุรินี สุขตระกูล (2526:19-21) เสนอวิธีการเปรียบเทียบภาษาที่ดีที่สุดเท่าที่ค้นคว้า

ในขณะนี้ คือการนำวิธีของ แรนดัล วิทแมน (Randal L. Whitman) ผสมผสานกับวิธีการของ ดี เพียโตร (De Pietro) วิธีการของวิทแมนเป็นการแบ่งขั้นตอนการเตรียมการวิเคราะห์และเปรียบเทียบอย่างกว้าง ๆ ส่วนวิธีของ ดี และวิธีของเพียโตรเป็นรายละเอียดของการเปรียบเทียบภาษา

รูป 2 วิธีการเปรียบเทียบภาษา

จากแผนภูมิอธิบายได้ว่า ขั้นตอนแรก ให้เลือกภาษาสองภาษา คือ L1 และ L2 โดยให้คำนี้ถึง การเลือกภาษาที่นำมาวิเคราะห์ต้องเป็นภาษาวรรณนาแทนด้วย D1 และ D2 ตามลำดับ ขั้นที่สอง ให้เลือกสิ่งทีคาดว่าจะมีปัญหาจากภาษาทั้งสอง (X และ Y) ขั้นที่สาม เปรียบเทียบส่วนที่เลือก มานั้น (X/Y) และขั้นสุดท้าย เมื่อได้ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบระหว่างภาษาสองภาษาแล้วก็ นำผลมาใช้ในการทำนายปัญหา (P) ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในการเรียนการสอนภาษา

วิธีการเปรียบเทียบเพื่อความชัดเจนควรจะเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นแรก ต้องสังเกตความแตกต่างระหว่าง โครงสร้างผิวของทั้งสองภาษา ความแตกต่าง เหล่านี้อาจสังเกตได้จากส่วนที่ขาดไปจากภาษาหนึ่งหรือเกิดขึ้นมาจากภาษาหนึ่ง สรุปได้ว่าส่วนที่ ต่างกันนี้เราสามารถอธิบายได้ในแง่ที่ว่าภาษามีส่วนร่วมกันอันเป็นสากล

2. ขั้นที่สอง ต้องพิจารณาส่วนที่เป็นสากล แล้วพยายามหาข้ออ้างอิงมาอธิบายปัญหานั้น

3. ขั้นสุดท้าย ควรจะหาขั้นตอนและกฎที่เปลี่ยนรูปแบบของส่วนนั้นจาก โครงสร้างผิวมาสู่โครงสร้างผิวในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบ โดยพยายามหากฎที่ร่วมกันให้มากที่สุด

ต่อจากการเปรียบเทียบขั้นสุดท้าย คือขั้นการทำนายสิ่งที่เป็นปัญหา อาจจะทำได้ 2 วิธี คือ

1. วิธีแรก จากขั้นตอนของการเปรียบเทียบซึ่งมิได้เป็นการทำนาย โดยแท้จริงแต่เป็น ปัญหาที่เห็นได้จากการเปรียบเทียบ

2. วิธีที่สอง การทำนายปัญหาจากการใช้ทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาอธิบายโดยใช้ หลักจิตวิทยาเข้ามาเสริมส่วนที่เป็นปัญหาด้วยวิธีดังกล่าว ทั้งสองวิธีนี้จะช่วยให้การทำนายปัญหา ชัดเจนยิ่งขึ้น

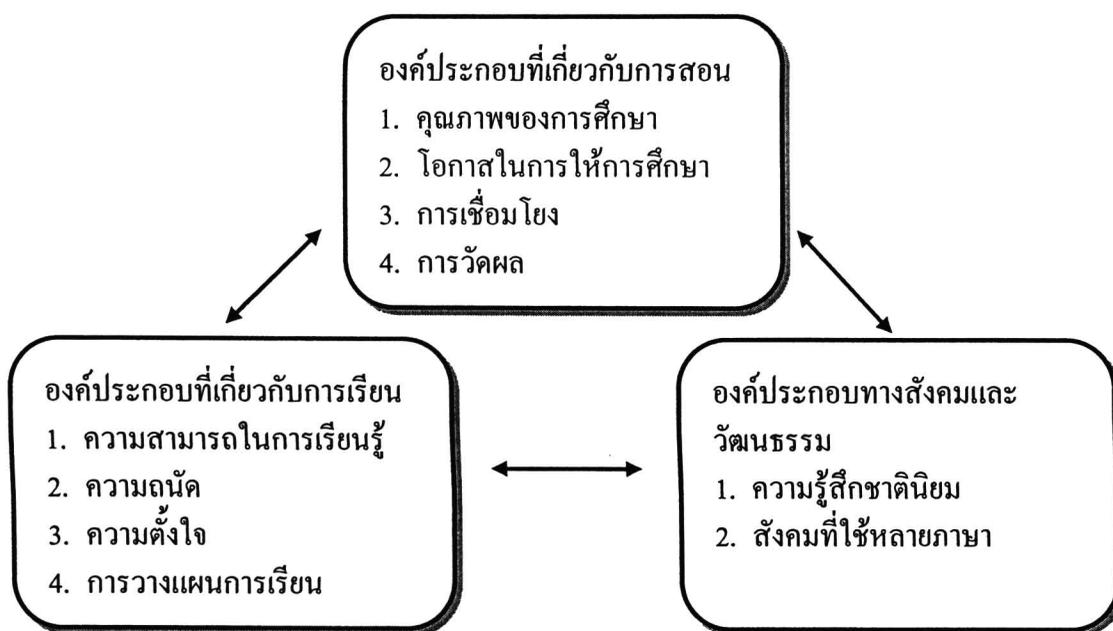
สรุปได้ว่า วิธีการที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนี้จะทำให้ผู้ศึกษาเปรียบเทียบภาษาพอจะเข้าใจแนวทางการวิเคราะห์และเปรียบเทียบภาษาอย่างเป็นระบบและรายละเอียดถี่ถ้วนมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ผลที่ได้จากการเปรียบเทียบเป็นผลที่มีประสิทธิภาพพอที่จะนำมาทำนายถึงปัญหาการเรียนการสอนได้ถูกต้องแม่นยำยิ่งขึ้น อันจะอำนวยประโยชน์แก่วงการสอนภาษาต่างประเทศมากขึ้น

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษา

การเรียนการสอนภาษา

ศรีวิไล คอกจันทร์ (2529:185) ได้กล่าวว่า ครูภาษาทั่วไปมักอ้างว่าการสอนของตนเป็นไปตามธรรมชาติการเรียนรู้อาษาของเด็ก ดังนั้นจึงมีความพยายามที่จะศึกษาว่าคนเรียนรู้อาษาอย่างไร และจะสอนภาษาให้เกิดผลดีได้อย่างไร เราพบว่าการสอนภาษาเป็นวิชาที่อาศัยความรู้จากหลาย ๆ แขนงเข้ามาช่วย เป็นต้นว่า จิตวิทยา ภาษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ การสื่อสารและเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นต้น

การที่สอนภาษาให้ดีขึ้น ควรคำนึงถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวกับการสอน องค์ประกอบที่เกี่ยวกับการเรียน และองค์ประกอบทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งอาจเขียนในรูปได้ดังนี้

รูป 3

องค์ประกอบของการสอนภาษา

คุณภาพของการสอน หมายถึง ความสามารถในการสอน การฝึกฝน ให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

โอกาสในการให้เรียน หมายถึง เวลาที่กำหนดไว้ในการสอน รวมทั้งสภาพแวดล้อม ใน

การเรียน เช่น หลักสูตร ห้องปฏิบัติการทางภาษา

การเชื่อมโยง คือ กระบวนการที่เรียนรู้ในสภาพหนึ่ง และนำมาใช้ในอีกสภาพหนึ่งที่คล้ายคลึงกันได้

ในด้านการเรียนนั้น ได้มีผู้ศึกษาถึงสิ่งที่จะทำนายความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาไว้ว่า ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบข้างต้น ถ้าผู้เรียน 2 คน มีความสามารถเท่าเทียมกัน เรียนบทเรียนเดียวกัน คนที่มีความถนัดมากกว่าก็จะเรียนได้ดีกว่าหรือถ้านักเรียนมีความสามารถสูง มีความถนัด ความตั้งใจดี วางแผนการเรียนดี แต่คุณภาพของการสอนไม่ได้ ก็ย่อมเรียนรู้ได้ไม่ดีเท่าที่ควร

ในฐานะครูสอนภาษา ควรคำนึงถึงหลักสำคัญในการสอนดังนี้

1. วัตถุประสงค์ ครูต้องบอกวัตถุประสงค์ในการสอน ว่าต้องการให้ผู้เรียนเรียนอะไร เรียนเพื่ออะไร เมื่อผู้เรียนทราบวัตถุประสงค์แน่ชัดจะทำให้เกิดความตั้งใจมากกว่าเรียนโดยไม่ทราบว่าเรียนเพื่ออะไร

2. การเลือกบทเรียน ควรเลือกบทเรียนที่นักเรียนได้พบเห็นบ่อย ๆ มีตัวอย่างและคำอธิบายชัดเจน บทเรียนจะต้องชัดเจนไม่คลุมเครือ ไม่สับสน และเข้าใจง่ายในตอนแรก ๆ โดยนักเรียนยังไม่สูญเสียความสนใจเสียก่อน

3. นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา วิธีการสอนแบบต่าง ๆ เช่น การสอนเป็นคณะ การสอนแบบจุดภาค การจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน การใช้สื่อการสอน เช่น เทปตลับ สไลด์เทป ภาพยนตร์ ชุดการสอน โดยเฉพาะการสอนภาษาศาสตร์ จำเป็นต้องใช้สื่อการสอนอย่างมาก เช่น ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา เทปที่จะให้ฟังเสียงภาษาพูดอย่างชัดเจน สไลด์ หรือภาพแสดงตำแหน่งของลิ้น ลักษณะริมฝีปาก มีเครื่องมือวัดความถี่ของเสียงเหล่านี้ จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจภาษาอย่างชัดเจนตามหลักวิทยาศาสตร์ ซึ่งทำให้รู้เหตุผลและจดจำอย่างมีความหมาย มิใช่ท่องจำโดยไม่รู้ผล

4. การฝึก ครูต้องจัดสภาพการฝึกที่เหมาะสมว่าจะใช้แบบฝึกเข้มหรือแบบที่ละน้อย ฝึกเข้มคือ ฝึกทั้งหมดในคราวเดียว เหมาะสำหรับการอ่านบทความที่แสดงถึงทัศนคติและอารมณ์ ซึ่งจะต้องอ่านทั้งหมดทีเดียว ส่วนการฝึกที่ละน้อยแบบค่อยเป็นค่อยไป เหมาะสำหรับการท่องจำ คำศัพท์คำประพันธ์ เป็นต้น

5. การเสริมแรง การเรียนรู้ภาษาขึ้นอยู่กับเสริมแรงเป็นอย่างมาก การเสริมแรงในเด็กเล็กอาจจะใช้วิธีชมเชยหรือให้ขนม ในเด็กโตอาจทำโดยจัดคำตอบที่ถูกต้องให้ก่อนหรือหลังการเรียนรู้ ผู้เรียนควรได้รับรู้ทุกครั้งว่าการกระทำของตนถูกต้องหรือไม่

6. ลดการแทรกแซงในการเรียนรู้ สิ่งที่เรียนใหม่มักไปแทรกแซงความจำเก่าหรือความจำเก่ามาแทรกแซงการเรียนสิ่งใหม่ ซึ่งผลก็คือ การลืม ครูต้องจัดสภาพการณ์ที่ช่วยลด

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการแทรกแซงนี้ เช่นมีการวิเคราะห์ขั้นตอนในการเรียนของผู้เรียน จัดลำดับขั้นตอนการสอนของตน เพื่อมิให้ผู้เรียนสับสน แก้ปัญหาการลืมโดยใช้วิธีที่น่าสนใจ เช่น ใช้สื่อการสอนที่จะสัมผัสได้ด้วยประสาทหลายส่วน คำที่ต่างกัน ใช้สีที่ต่างกัน เป็นต้น

7. การวัดผล ตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและใช้วิธีวัดผลที่สนองวัตถุประสงค์ดังกล่าวอย่างชัดเจน ถ้ามุ่งหมายให้นักเรียนเรียงคำที่กระจกระบายให้ถูกต้อง การวัดผลก็อาจใช้วิธีเรียงคำให้เป็นประโยค ถ้าต้องการให้แสดงความคิดเห็นก็ใช้คำถามปลายปิด เป็นต้น หลังจากวัดผลแล้วก็ประเมินผลอย่างชัดเจน โดยใช้วิธีการทางสถิติ

ในการสอนภาษาที่สอง ผจงกาญจน์ ภูวิภาดาพรรณ (2538: 62) ได้กล่าวว่า การพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว ซึ่งโดยทั่วไปหมายถึง ความสามารถในการสามประการ คือ (1) ความสามารถทางไวยากรณ์ ซึ่งรวมถึงเสียง คำ โครงสร้างประโยคและความหมาย (2) ความสามารถทางการใช้และเข้าใจภาษาที่มีเนื้อความต่อเนื่อง มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน เพื่อให้การสื่อสารบรรลุตามความมุ่งหมายของผู้ใช้ภาษา ทั้งนี้รวมถึงภาษาพูดและภาษาเขียน (3) ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ และบทบาทของสังคม

ดังนั้นสรุปได้ว่า ในการเรียนการสอนภาษา ครูควรมีความรู้พื้นฐานในด้านการศึกษามุ่งหมายในการเรียนรู้ภาษา ทฤษฎีการเรียนรู้และการพัฒนาการเรียนรู้ ตลอดจนองค์ประกอบที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนคือคุณภาพของการสอน โอกาสในการเรียน การเชื่อมโยงและการวัดผล อีกทั้งองค์ประกอบในการเรียน คือ ความสามารถในการเรียนรู้ ความถนัด ความตั้งใจ และการวางแผนการเรียน และที่สำคัญครูสอนภาษาควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการสอน การเลือกบทเรียน การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การฝึก การเสริมแรง พยายามลดการแทรกแซงอันเป็นอุปสรรคในการเรียน และวัดผลประเมินผลอย่างถูกต้องชัดเจน

ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา

Richards & Rodgers (1986) กล่าวว่า ทฤษฎีประกอบการเรียนรู้ภาษาของมนุษย์มี 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีทางภาษา และทฤษฎีในการเรียนรู้ภาษา ทั้งสองทฤษฎีดังกล่าวเป็นที่มาของแนวคิดในการสอนภาษา ซึ่งเป็นหลักสำหรับพัฒนาไปเป็นวิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ทฤษฎีทางภาษาประกอบด้วยทักษะทางภาษา 3 แบบ คือ ทักษะด้าน โครงสร้างทางภาษา ทักษะด้านหน้าที่ภาษา และทักษะด้านปฏิสัมพันธ์

ทักษะด้าน โครงสร้างทางภาษามองว่าภาษาเป็นระบบทางโครงสร้างในการรวบรวมส่วนต่าง ๆ ของภาษา เช่น หน่วยคำ หน่วยทางไวยากรณ์ และการปริวรรตไวยากรณ์เข้าด้วยกันเพื่อสื่อความหมาย ส่วนทักษะด้านหน้าที่ทางภาษาเป็นการมองภาษาในแง่ของการสื่อความหมายตามหน้าที่ทางภาษามากกว่ากฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ สำหรับทักษะด้านปฏิสัมพันธ์นั้นมองว่าภาษาเป็น

สื่อที่ใช้ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และเป็นการแสดงออกด้านการสื่อสารทางสังคม

ในส่วนของทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา ซึ่งสัมพันธ์กับวิธีสอนในระดับของแนวคิดนั้นจะเน้นในเรื่องของกระบวนการและเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ภาษา ซึ่ง Richards & Rodgers (1986) ได้ยกตัวอย่างทฤษฎีกลไกทดสอบภาษา (Monitor Theory) ของ Krashen (1981) ว่าเป็น ตัวอย่างของทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาโดยกล่าวว่าทฤษฎีกลไกทดสอบภาษาประกอบด้วยปัจจัยการเรียนรู้ทั้งด้านกระบวนการและเงื่อนไข ในเรื่องของกระบวนการนั้น Krashen เสนอว่า กระบวนการเรียนรู้ภาษามี 2 ลักษณะ คือ แบบธรรมชาติที่เกิดจากการนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารจริง ๆ (Acquisition) และการเรียนรู้ในห้องเรียนซึ่งเน้นการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์เป็นหลัก (Learning) นอกจากนี้ Krashen ยังได้เสนอแนะเงื่อนไขที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภาษา 2 ประการ คือ (1) ตัวป้อนที่ผู้เรียนเข้าใจได้ ซึ่งจะต้องเป็นสิ่งที่ผู้เรียนสนใจ เกี่ยวข้องกับผู้เรียน มีปริมาณที่เพียงพอและมีความยากที่เหนือกว่าระดับความสามารถทางภาษาที่ผู้เรียนมีอยู่อีกระดับ (2) บริบทในการเรียนรู้ภาษาที่ผู้เรียนมีความวิตกกังวลต่ำ กล่าวคือ ผู้สอนควรจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้ผ่อนคลายไม่ตึงเครียด มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความรู้สึกและลักษณะของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสบายใจกระตือรือร้นและรู้สึกสนุกสนานในการเรียน

อนึ่ง จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการเรียนรู้ภาษาที่สองของมนุษย์ สรุปได้ว่าแม้การเรียนรู้ภาษาที่สองแบบดังกล่าวจะแตกต่างกัน แต่สามารถเชื่อมต่อกันได้ โดยการฝึก กล่าวคือ โครงสร้างที่ได้จากการเรียนรู้แบบตรง (Explicit Knowledge) หรือที่ Krashen เรียกว่า Learning นั้น เมื่อได้รับการฝึกให้นำมาใช้ในกิจกรรมทางภาษาที่มีการปฏิสัมพันธ์กัน โครงสร้างที่เรียนมานั้นก็สามารถกลายมาเป็นความรู้แบบอ้อม (Implicit Knowledge) หรือการเรียนรู้ (Acquisition) ได้ เพราะการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์จะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ไปสังเกตการใช้กฎไวยากรณ์ในขณะที่รับสารหรือตัวป้อนที่ผู้อื่นผลิตออกมา และเมื่อผู้เรียนจะใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารก็จะนำความรู้ที่นำมาเป็นตัวควบคุมในขณะที่ผลิตภาษาออกไป

จากทฤษฎีและงานวิจัยดังกล่าว ผู้สอนสามารถนำหลักการมาพิจารณาออกแบบวิธีสอนของตนเอง เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทั้งด้านคำศัพท์ และโครงสร้างทางไวยากรณ์ภายใต้เงื่อนไขที่สำคัญ 2 ประการคือ ตัวป้อนที่เหมาะสมกับผู้เรียน และบรรยากาศในชั้นเรียนที่ผ่อนคลายไม่ตึงเครียด พร้อมทั้งให้ผู้เรียนนำความรู้ทางภาษาดังกล่าวไปฝึกใช้จริงโดยเน้นกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมคู่เพื่อการปฏิสัมพันธ์และความสนุกสนานในการเรียน

การเรียนภาษาที่สอง

ความคิดของพวกเขา empiricist ที่ว่าภาษาเป็นเรื่องของความเคยชินหรือนิสัย และสิ่งที่สำคัญที่สุดในการเรียนภาษาของเด็กคือ การพูดเลียนแบบผู้ใหญ่ ได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการสอนภาษาที่สอง ภาษาเป็นความเคยชินที่จะสามารถใช้เสียงหรือระบบต่างๆ ในภาษาได้อย่างอัตโนมัติโดยไม่ต้องคิด ทำให้การสอนภาษาที่สองมุ่งไปในแนวที่จะสร้างความเคยชินชนิดใหม่ คือ ให้พูดภาษาใหม่ได้อย่างคล่องแคล่วโดยไม่ต้องหยุดคิดถึงเรื่องตัวภาษา ให้คิดถึงแต่เนื้อหาที่ต้องการจะพูดเท่านั้น วิธีการสอนที่เน้นมากคือ การให้เลียนแบบหรือพูดตามผู้สอนเน้นเรื่องการให้พูดซ้ำๆ เพื่อว่าจะได้จดจำสิ่งที่พูดซ้ำๆ ลงไปในสมอง เพื่อเป็นการสร้างนิสัยใหม่ในการพูด ถ้าภาษาที่สองที่จะต้องเรียนมีการเรียงคำที่ต่างไปภาษาแม่หรือภาษาแรกที่พูดได้ การพูดซ้ำๆ นี้จะทำให้เกิดนิสัยใหม่ในการเรียงคำ

วิลเลียม ฆนิชฐานันท์ (2519: 18) กล่าวว่า สิ่งที่สำคัญในการสอนภาษาที่สองที่ได้รับแนวอิทธิพลความคิดของพวกเขา empiricist คือ ผู้สอนภาษาควรเป็นเจ้าของภาษาที่จะสอน บทเรียนซึ่งมุ่งเน้นในการสร้างนิสัยในการพูดใหม่ให้ผู้เรียนและเวลาสำหรับฝึกฝน บทเรียนเป็นสิ่งที่ได้รับการเน้นมากเพราะเป็นแนวทางที่จะพาไปสู่การพูดภาษาใหม่ บทเรียนจะเตรียมจากการเปรียบเทียบภาษาที่หนึ่งกับภาษาที่สองที่จะเรียน การเปรียบเทียบส่วนมากจะเน้นเรื่องระบบเสียงและประโยครูปต่างๆ สิ่งใดที่ภาษาทั้งสองมีความแตกต่างกันก็ยึดถือว่าเป็นเรื่องที่จะเน้นการฝึกฝนในเวลาเรียน เพราะจุดที่ภาษาทั้งสองต่างกันย่อมเป็นจุดที่ยากในการเรียนสร้างนิสัยใหม่

จรัลวิไล จรุงโรจน์ (2548: 45) กล่าวว่า การเรียนภาษาที่สองมี 2 วิธีหลักๆ คือ

1. เรียนแบบที่ผู้สอนอธิบายกฎทางไวยากรณ์ให้ผู้เรียนฟัง บอกคำศัพท์พร้อมความหมายให้ วิธีนี้ใช้ในห้องเรียน

2. เรียนแบบธรรมชาติ เป็นวิธีเรียนที่คล้ายกับที่เด็กเรียนภาษาแรก คือผู้เรียนต้องได้รับข้อมูลการใช้จริงทางภาษาแล้ว ผู้เรียนจะค่อยๆ สรุปลักษณะทางภาษาขึ้นเอง คนจีนรุ่นแรกๆ ที่เข้ามาทำมาหากินในประเทศไทยใช้วิธีนี้ในการเรียนภาษาไทย คือจากที่พูดภาษาไทยไม่ได้เลย เมื่อได้ยินภาษาไทยทุกวันก็จะค่อยๆ สรุไปได้เองว่าคำไหนแปลว่าอะไร และทราบไปเองว่าไวยากรณ์ไทยเป็นอย่างไร (ทราบในที่นี้หมายถึงว่าสามารถเข้าใจและสร้างประโยคภาษาไทยขึ้นเองได้ แต่ไม่ได้จำเป็นว่าจะต้องสามารถสรุปลักษณะไวยากรณ์เป็นข้อๆ เพื่ออธิบายหรือสอนคนอื่นต่อไปได้เหมือนอย่างครูสอนไวยากรณ์)

นักภาษาศาสตร์แบบเน้นโครงสร้างเสนอหลักการเรียนภาษาที่สอง คือการเรียนภาษาเป็นการเปลี่ยนพฤติกรรม การเปลี่ยนนั้นต้องเกิดจากการทำซ้ำๆ จนเป็นนิสัย เนื้อหาสำคัญที่จะต้องเรียน คือเสียง เพราะเสียงสำคัญที่สุดและมาก่อน นักเรียนจะเรียนพูดและไม่ใช้วิธีการ

ดั้งเดิมคือ ท่องศัพท์ แพล และเรียนไวยากรณ์ การเรียนเสียงนั้นจะต้องมีกระบวนการคือ

1. จำได้ (Recognition) คือ ทราบว่าเสียงนั้นเป็นอย่างไร
2. เลียนแบบ (Immitation) การเลียนแบบพยายามทำเสียงให้เหมือน
3. พูดย้ำ ๆ (Repetition) การพูดย้ำหลาย ๆ ครั้ง
4. ท่องจำ (Memorization)

เมื่อนักเรียนจำได้ฝึกได้เสียงแล้ว จึงเรียนเรื่องประเภทและกฎเกณฑ์อื่นที่หลัง ที่ต้องฝึกมากเพราะเชื่อว่าภาษาเป็นพฤติกรรมและการฝึกทำซ้ำ ๆ เป็นการสร้างนิสัย

ขั้นต่อมาเมื่อได้เสียงแล้ว นักเรียนจะฝึกทวนหรือ Pattern Practice เพราะนักภาษาศาสตร์เชื่อว่าระดับประโยคมีความสำคัญเช่นกัน และปกติแล้ว คนเราจะไม่พูดเป็นคำ ๆ เสียงเมื่อเข้าประโยคก็จะมี การเปลี่ยนแปลง มีการกลมกลืนเสียง การเรียนเรื่องประโยคก็คือการเรียนเรื่องไวยากรณ์ไปด้วย

การฝึก Pattern Practice นี้จะมีประโยคพื้นฐานก่อน มีตัวแปรหรือเพิ่มคำขึ้น เพื่อเป็นการหัดพูดให้มีความหมาย รู้จากเน้นเสียงหนักเบา ทำนองเสียง จังหวะ เมื่อได้สิ่งเหล่านี้ครบถ้วนแล้ว นักเรียนจึงจะกลับมาเรียนเรื่องประเภทของคำ

การเรียนแบบนี้ ปัจจุบันก็ยังใช้อยู่ในโรงเรียนต่าง ๆ เป็นการเรียนที่มีอุปกรณ์สำคัญคือ ห้องปฏิบัติการทำภาษาและ โสตทัศนูปกรณ์อื่น ๆ ซึ่งช่วยในการฝึกซ้ำให้จำได้ การฝึกภาษาแบบเข้มข้นก็ได้พิสูจน์แล้วว่า ได้ผลดีเป็นส่วนใหญ่ เพราะนักเรียนได้รับการฝึกมากจนลืมนึกเป็นภาษาของตนเองก่อนพูด

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนโครงสร้างไวยากรณ์

การสอน โครงสร้างไวยากรณ์เป็นเรื่องที่สับสน และไม่มีวิธีการสอนวิธีไหนที่เหมาะสมกับทุกสถานการณ์ การตัดสินใจของผู้สอนว่าจะใช้วิธีการสอนแบบไหนขึ้นอยู่กับอายุ ประสบการณ์ การเรียน และ cognitive style ของผู้เรียน รวมทั้งชนิดของไวยากรณ์ที่จะสอนด้วย

ขั้นตอนการสอนโครงสร้างไวยากรณ์

Cele-Murcia (1988:27-28) ได้เสนอขั้นตอนในการสอนไวยากรณ์ไว้ 4 ขั้นตอนด้วยกัน คือ

1. Presentation
2. Focused practice
3. Communicative practice
4. Teacher feedback

1. ชั้น Presentation จากการศึกษาวิธีการนำเสนอโครงสร้างไวยากรณ์พบว่า มีวิธีการนำเสนอโครงสร้างไวยากรณ์อยู่ 2 วิธี ได้แก่

1.1 Deductive Approach การสอนไวยากรณ์แบบนี้ผู้สอนเริ่มโดยการสอนกฎไวยากรณ์ตามด้วยประโยคตัวอย่างการใช้กฎไวยากรณ์ แล้วจึงให้นักเรียนฝึกการใช้กฎไวยากรณ์ที่สอนไป

1.2 Inductive Approach การสอนไวยากรณ์แบบนี้ผู้สอนเริ่มต้นสอนโดยการใช้ประโยคตัวอย่างที่แสดงการใช้กฎไวยากรณ์ที่จะสอนก่อน ต่อมาผู้สอนให้นักเรียนฝึกการใช้กฎไวยากรณ์และสุดท้ายผู้สอนจะให้นักเรียนสรุปกฎการใช้โครงสร้างไวยากรณ์นั้นด้วยตนเอง

การนำเสนอโครงสร้างไวยากรณ์ ทั้งแบบ Deductive Approach และ Inductive Approach มีทั้งข้อดีและข้อเสียทั้งสองวิธี ฉะนั้นการที่ผู้สอนจะเลือกใช้วิธีการไหนในการนำเสนอโครงสร้างไวยากรณ์ควรจะพิจารณาถึงความถนัดของผู้สอน ความชอบของนักเรียนและชนิดของโครงสร้างไวยากรณ์ที่จะสอน

2. ชั้น Focused practice จุดมุ่งหมายของชั้นนี้คือ ต้องการให้นักเรียนได้ฝึกโครงสร้างใหม่จนชำนาญ ก่อนที่จะไปฝึกชั้น Communicative drill ต่อไป การฝึกชั้นนี้จึงเป็นแบบ mechanical drill และ meaningful drill

3. ชั้น Communicative practice เมื่อนักเรียนได้รับการฝึกแบบโครงสร้างไวยากรณ์ที่เรียนใหม่จนคล่องแล้ว นักเรียนควรได้ฝึกการใช้โครงสร้างใหม่ในกิจกรรมแบบ Communicative activities ซึ่งจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ถ่ายโอนความรู้ใหม่ทางไวยากรณ์มาใช้จริง ๆ ในการติดต่อสื่อสารกัน

4. ชั้น Teacher feedback และ correction ถึงแม้จะจัดการแก้ไขข้อผิดพลาดของนักเรียนไว้ในขั้นสุดท้าย แต่จริง ๆ แล้วผู้สอนควรแก้ไขข้อผิดพลาดของนักเรียนตลอดบทเรียน แต่ยุทธวิธีการแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้สอนควรเปลี่ยนไปตามขั้นตอนของบทเรียน เช่น ในขั้นที่ 2 ที่เป็น feedback drill นั้น ผู้สอนควรแก้ไขข้อผิดพลาดโดยตรงและทันทีทันใด แต่เมื่อถึงขั้นที่ 3 ซึ่งเป็นการฝึกแบบ Communicative drill ผู้สอนไม่ควรขัดจังหวะการฝึก โดยแก้ไขข้อผิดพลาดให้นักเรียน ผู้สอนควรจดบันทึกข้อผิดพลาดไว้เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดของนักเรียนหลังจากการฝึกแบบ Communicative drill สิ้นสุดลง สิ่งที่สำคัญอีกอย่างของการแก้ไขข้อผิดพลาดของนักเรียนคือผู้สอนไม่ควรชี้บ่งที่ผิดและให้คำตอบที่ถูกต้องเท่านั้น ควรให้เหตุผลด้วยเพื่อนักเรียนได้ทราบไปด้วยว่าทำไมถึงผิด

การฝึกทบทวนโครงสร้างไวยากรณ์

โดยทั่ว ๆ ไปการฝึกโครงสร้างไวยากรณ์นั้นมี 3 วิธี Davidson (1980: 318) ได้ให้ความหมายของการ drill ทั้ง 3 ชนิดดังนี้

1. Mechanical drill ผู้สอนเป็นผู้ควบคุมการตอบ นักเรียนไม่จำเป็นต้องทราบความหมายของถ้อยคำที่นักเรียนฝึก การฝึกแบบนี้ได้รับอิทธิพลมาจากนักจิตวิทยากลุ่ม Behaviorist ซึ่งเชื่อว่าขบวนการเรียนรู้เป็นเรื่องเงื่อนไขระหว่างสิ่งเร้า (stimulus) กับการตอบสนอง (response) และการให้รางวัล (reinforcement) และการฝึกแบบนี้ได้รับอิทธิพลมาจากการเรียนการสอนแบบ Audio-Lingual Approach ด้วย ซึ่งเชื่อว่าการเรียนภาษาใหม่คือการเรียนรู้ระบบนิสัยใหม่ ซึ่งจะประสบความสำเร็จได้ด้วยการเลียนแบบ (pattern) ของภาษานั้น นักเรียนต้องฝึก pattern นั้นอย่างเข้มข้นจนการเรียนรู้ระบบนิสัยใหม่ทางภาษาของนักเรียนเป็นไปโดยอัตโนมัติ สามารถใช้ภาษาได้คล่องแคล่วโดยไม่ต้องคิด

2. Meaningful drill ผู้สอนยังควบคุมการตอบถึงแม้การตอบนั้นจะตอบได้หลายวิธี แต่นักเรียนจะต้องเข้าใจว่าเขากำลังทำอะไรอยู่ การฝึกโดยให้ผู้เรียนพูดซ้ำไปเรื่อย ๆ โดยไม่รู้อรรถาธิบายนั้นอาจทำให้นักเรียนคล่องแต่รูปแบบของโครงสร้างไวยากรณ์นั้นแต่อาจไม่รู้อรรถาธิบาย ฉะนั้นจึงควรสร้างสถานการณ์ (situation) ซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตของนักเรียนและบังคับให้นักเรียนนึกคิดเกี่ยวกับความหมาย (meaning) และผล (consequences) ในสถานการณ์นั้น ๆ ว่านักเรียนควรพูดอย่างไร ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจทั้งความหมายและเรียนโครงสร้างไวยากรณ์ไปพร้อม ๆ กัน

3. Communicative drill เป็นการฝึกที่ผู้สอนพยายามให้ผู้เรียนถ่ายโอนภาษาที่เรียนอย่างอิสระไปสู่สถานการณ์ที่เหมาะสม ซึ่งผู้พูดเพิ่มข้อมูลใหม่และจริงลงไปในการฝึก

การจัดกิจกรรมแบบ Communicative นั้นจะต้องพยายามจัดกิจกรรมให้มี interaction ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน หรือระหว่างนักเรียนกับผู้สอน การเรียนการสอนภาษาเพื่อให้ นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้นั้น Clark (1987: 1) กล่าวว่าบุคคลที่มีความสามารถในการสื่อสารคือบุคคลที่สื่อสารโดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์ที่ถูกต้อง ดังนั้นนักเรียนควรจะได้รับ การสอนโครงสร้างไวยากรณ์จนแม่นยำก่อนจึงจะมาฝึกขั้น Communicative drill ถ้าบังคับให้นักเรียนฝึกขั้น Communicative drill ซึ่งสูงกว่าระดับความรู้พื้นฐานทางโครงสร้างไวยากรณ์ของผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาอย่างผิด ๆ หรือที่เรียกว่า pidgin และข้อผิดพลาดนี้อาจกลายเป็นข้อผิดพลาดที่ถาวร (Fossilized pidgin) และยากต่อการแก้ไขภายหลัง เปรียบเหมือนกับการสอนคนที่เคยดี เทนนิสได้แต่ไม่ถูกท่าทางให้กลับมาตีเทนนิสอย่างถูกท่าทางจะยากกว่าการสอนคนที่ไม่เคยตี เทนนิสมาเลย ถึงแม้จะใช้ขั้นตอนการสอนแบบเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม Benander และ Roach (1995) เน้นให้มีการสอนโครงสร้างไวยากรณ์อย่าง มีความหมาย ไม่ใช่ในลักษณะของการเรียนทักษะโครงสร้างไวยากรณ์อย่างเดี่ยวโดด ๆ นักเรียน ควรได้รับโอกาสในการฝึกใช้ทักษะของโครงสร้างไวยากรณ์ที่เรียนอย่างตื่นตัว (actively)

มากกว่าที่จะเรียน โครงสร้างไวยากรณ์อย่างเรื่อยเปื่อย (passively) จากหนังสือเรียนทั่ว ๆ ไป นอกจากนี้ Ellis (1997: 72) กล่าวเสริมเกี่ยวกับการเรียนการสอน โครงสร้างไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ไว้ 3 ประเด็น ดังนี้

1. โครงสร้างไวยากรณ์บางโครงสร้างง่ายที่จะสอนมากกว่าโครงสร้างอย่างอื่น
2. นักเรียนสามารถเรียน โครงสร้างไวยากรณ์ที่ได้รับการสอนได้ ถ้าเขาได้รับการพัฒนา และมีความพร้อมที่จะเรียน โครงสร้างไวยากรณ์นั้น
3. มีหลักฐานชัดเจนว่าผลของการสอนจะอยู่ได้นานนั้น นักเรียนจำเป็นต้องมีโอกาสของ ประสบการณ์ในการสื่อสารเพื่อใช้โครงสร้างไวยากรณ์นั้นหลังจากที่ได้เรียนไปแล้ว

แบบฝึกทบทวนโครงสร้างไวยากรณ์

โดยทั่วไปการเรียน โครงสร้างไวยากรณ์แต่ละ โครงสร้างของนักเรียนเป็นไปอย่าง เชื่องช้าและอาศัยเวลา การทบทวน โครงสร้างไวยากรณ์ที่เรียนไปแล้วจึงจำเป็นซึ่งผู้สอนอาจทำใน ชั่วโมงที่เรียนหรือวันรุ่งขึ้นก็ได้ นอกจากนั้นอาจทำการทวนให้กับนักเรียนสัปดาห์หรือเดือนละ ครั้งแล้วแต่ความเหมาะสม ควรมีการฝึกหลาย ๆ แบบสำหรับโครงสร้างชนิดเดียวกัน เพื่อไม่ให้ นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย

1. Substitution Drill เพื่อให้ นักเรียนคุ้นเคยกับรูปแบบของ ประโยค (sentence pattern) โดยการบังคับให้นักเรียนพูดซ้ำรูปประโยคเดิม (basic sentence) แต่ให้ความหมายเปลี่ยนไปโดยการเปลี่ยนแปลงบางส่วนของประโยค การฝึกแบบนี้ทำโดยผู้สอนพูดประโยคพื้นฐาน (basic sentence frame) และให้นักเรียนแทนที่คำลงไปในที่ ๆ เหมาะสมในประโยค
2. Expansion Drill เพื่อให้ นักเรียนเรียนการใช้คำ (word) วลี (phrase) และประโยคย่อย (clause) ในการขยายประโยคเพื่อเป็นการสร้างประโยคให้ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ครูจะเริ่มให้ประโยค นักเรียน 1 ประโยคและนักเรียนเพิ่มส่วนใหม่ (new element) เข้าไปในประโยคพร้อมกับเปลี่ยน ส่วนอื่น ๆ ของประโยค (ถ้าจำเป็น) จะฝึกทีละคนหรือทั้งห้องก็ได้
3. Sentence Combining การฝึกเพื่อให้นักเรียนรู้จักการรวมประโยค เพราะการรวม ประโยคช่วยให้นักเรียนเข้าใจโครงสร้างไวยากรณ์มากขึ้นและสามารถสร้างประโยคที่ซับซ้อนได้ ทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน
4. Transformation Drill นักเรียนควรได้รับการฝึกการสร้างประโยคที่สำคัญชนิดต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนจะได้รู้ถึงความสัมพันธ์ของประโยคแต่ละชนิด และการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นเพื่อ เปลี่ยนรูปประโยคชนิดหนึ่งไปสู่รูปประโยคอีกชนิดหนึ่ง
5. Question-Answer Practices เพื่อให้นักเรียนฝึกการตอบรับ และการตอบปฏิเสธ ในการตอบคำถามซึ่งนักเรียนจำเป็นต้องเข้าใจความหมายของประโยคคำถามนั้น ผู้สอนต้องบอก

นักเรียนว่าต้องการประโยคคำตอบอย่างไร เช่น ตอบอย่างสั้นหรือตอบอย่างยาวแบบเต็มประโยค
ตอบแบบประโยคตอบรับหรือตอบแบบประโยคปฏิเสธ

6. Manipulation-Question เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกการใช้โครงสร้างไวยากรณ์แบบง่าย ๆ
อย่างมีความหมายในบทสนทนาแบบสั้น โดยผู้สอนนำวัตถุจริง (real object) ไปเป็นอุปกรณ์การ
สอนและให้นักเรียนใช้วัตถุเหล่านั้นในการถามคำถาม เช่น หนังสือ ปากกา ดินสอ สมุด

7. Action Chain เป็นการฝึกโครงสร้างไวยากรณ์โดยใช้ท่าทางประกอบอย่างง่าย ๆ
ผู้สอนและผู้เรียนทำท่าทางต่าง ๆ และใช้ประโยคง่าย ๆ อธิบายถึงท่าทางเหล่านั้น ประโยคต่าง ๆ
ที่ใช้ประกอบการอธิบายท่าทางนั้นอาจมาในรูปแบบของคำสั่ง คำถาม และคำตอบ

8. Spontaneous Pattern Practice เป็นการฝึกรูปแบบของประโยคที่นักเรียนใช้ข้อมูล
ส่วนตัว การใช้ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนในการฝึกทำให้การฝึคนั้นน่าสนใจและน่าจดจำ ผู้สอน
ใช้ประโยคตัวอย่างที่มีช่องว่างอยู่ และโดยการถามคำถามหลาย ๆ คำถาม นักเรียนสามารถสร้าง
ประโยคของตนเองได้

9. Question-Word Analysis เป็นการฝึกเพื่อให้ นักเรียนเข้าใจ สามารถตอบและถาม
ประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วย Wh-question (what, who, when, where, why, how) การฝึกแบบนี้ทำ
โดยผู้สอนอ่านประโยคก่อน หลังจากนั้นจะถามคำถามด้วยประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วยคำ
question word เกี่ยวกับประโยคนั้น นักเรียนบอกด้วยประโยคสั้น ๆ จากคำตอบสั้น ๆ เหล่านี้
สามารถรวมกันและสร้างเป็นประโยคขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง

เอกสารที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ประโยคแบบวากยสัมพันธ์

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2480: 209-211) กล่าวว่า คำพูดภาษาไทยเราที่พูดออกมาตอน
หนึ่ง ๆ นั้น บางทีก็ใช้พูดออกมาคำหนึ่งก็มีหรือบางทีพูดออกมาเป็นวลีเท่านั้นก็มี การที่ผู้ฟังได้ฟัง
เพียงคำหนึ่งก็ตีหรือวลี บทหนึ่งก็ตี ย่อมเข้าใจความหมายของผู้พูดบริบูรณ์ได้ ก็เพราะเป็นด้วย
ความเคยชินกัน เมื่อเราเรียนเรื่องคำในภาษาไทยรู้ถึงถ้วนตามตำราไวยากรณ์ไทยวิจิตรภาคแล้ว ก็
ควรจะรู้ลักษณะการเกี่ยวข้องของคำต่าง ๆ ที่เรียนมาแล้วนั้นต่อไป ตำราไวยากรณ์ไทย
วากยสัมพันธ์นี้ เป็นตำราที่บรรยายลักษณะการเกี่ยวข้องของคำต่าง ๆ ต่อจากตำราไวยากรณ์ไทย
วิจิตรภาคขึ้นไป

ประโยค คือ ถ้อยคำที่มีเนื้อความครบบริบูรณ์ ประโยคหนึ่ง ๆ แบ่งออกเป็น 2 ภาค ดังนี้

1. ภาคประธาน หมายความว่าส่วนที่ผู้กล่าวอ้างขึ้นก่อน เพื่อให้ผู้ฟังรู้ว่าอะไรเป็นข้อ
สำคัญของข้อความ ภาคนี้โดยมากมักเป็นคำนาม หรือ สรรพนามเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งผู้พูดหรือ
ผู้เขียนกล่าวขึ้นก่อน เช่น ตาสี บ้าน ฉัน เขา เป็นต้น ซึ่งทราบได้แต่เพียงว่าเป็นใครหรืออะไร

เท่านั้น

2. ภาคแสดง หมายถึงคำที่แสดงอาการของภาคประธานให้ได้ความครบว่า แสดงอาการอย่างนั้นอย่างนี้ เช่น ตาสี-นอน บ้าน-งาม ฉัน-กินข้าว เขา-เป็นนายอำเภอ ฯลฯ ภาคที่อยู่ท้ายประธาน เช่นคำ นอน งาม กินข้าว เป็นนายอำเภอ นี้เรียกว่า ภาคแสดง

ในภาคทั้ง 2 ของประโยคข้างบนนี้ในภาคหนึ่ง ๆ ยังจำแนกเป็นส่วนย่อย ซึ่งเรียกว่า บทออกไปอีก ดังนี้

1. ภาคประธาน จำแนกเป็น 2 ส่วน คือ

บทประธาน คือส่วนสำคัญของภาคประธาน

บทขยายประธาน คือส่วนขยายประธานให้พิสดารออกไป

2. ภาคแสดง จำแนกเป็น 4 ส่วน คือ

บทกริยา คือส่วนสำคัญของภาคแสดง

บทขยายกริยา คือส่วนขยายกริยาให้พิสดารออกไป

บทกรรม คือส่วนที่ถูกกริยาทำ

บทขยายกรรม คือส่วนขยายกรรมให้พิสดารออกไป

สมชาย ล้าควน (2526: 178-181) กล่าวว่า การวิเคราะห์ประโยคแบบวากยสัมพันธ์เป็นทฤษฎีการวิเคราะห์ประโยคภาษาไทยที่ถือว่าเก่าแก่และแพร่หลายที่สุดในวงการศึกษไทย พระยาอุปกิตศิลปสารเป็นผู้ตั้งทฤษฎีนี้เมื่อ พ.ศ. 2480 ในปัจจุบันนักภาษาศาสตร์สมัยใหม่ ต่างก็พยายามค้นคว้าให้หลุดพ้นหลักเกณฑ์ไวยากรณ์แนวเก่านี้ แต่ดูไม่มีสักรายที่ได้รับผลสำเร็จ เพราะแม้ว่าการศึกษภาษาไทยจะมีแนวโน้มไปตามภาษาศาสตร์มากขึ้นก็ตาม แต่ก็เป็นที่ยอมรับกันว่าไวยากรณ์ไทยของพระยาอุปกิตศิลปสารนั้น ยังเป็นพื้นฐานสำคัญของการศึกษาระบบไวยากรณ์แนวใหม่ แม้ว่าวิธีการหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อาจจะล้าสมัยไปบ้างแล้ว ก็ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาของภาษาที่จะต้องเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา

ถ้าหากพิจารณาถึงเรื่อง วากยสัมพันธ์ ของพระยาอุปกิตศิลปสาร โดยละเอียดแล้ว จะเห็นว่าท่านได้แสดงการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคภาษาไทยไว้ได้ดีทีเดียว ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของประโยค ประโยคคือถ้อยคำที่นำมาเรียบเรียงเป็นข้อความที่สมบูรณ์ บอกให้ทราบว่า ใคร ทำอะไร หรือใคร ทำอะไรกับใคร

ส่วนประกอบของประโยคในแต่ละประโยคแบ่งออกเป็น 2 ภาค คือภาคประธานกับภาคแสดง ภาคประธานเป็นส่วนสำคัญของประโยค เป็นผู้กระทำหรือผู้แสดง ภาคแสดงเรียกว่ากริยา เป็นส่วนที่บอกอาการของประธานหรือผู้กระทำว่าแสดงอาการอย่างไร อาจจะมีกรรมมารับหรือไม่ก็ได้ ทั้งภาคประธานและภาคแสดงนี้ รวมเป็นส่วนประกอบของประโยคได้ 7 บท

ด้วยกัน ได้แก่

บทประพันธ์ คือ ภาคประพันธ์หรือผู้กระทำนั่นเอง

บทขยายประพันธ์ คือ ส่วนประกอบให้ประพันธ์มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น

บทกริยา คือ ภาคแสดงหรือกริยาในประโยค

บทขยายกริยา คือ ส่วนประกอบกริยาหรือภาคแสดงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตามปกติจะอยู่ท้ายประโยคไม่ได้อยู่หลังกริยาเหมือนคำขยายอื่น ๆ

บทกรรม คือ ผู้ที่ถูกกระทำ ในประโยคจะมีหรือไม่มีก็ได้ ตามปกติจะอยู่หลังคำกริยา

บทขยายกรรม คือ ส่วนประกอบบทกรรมหรือผู้ถูกกระทำในประโยคให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

บทเชื่อม คือ ส่วนประกอบที่เป็นตัวเชื่อมให้ส่วนประกอบต่าง ๆ ในประโยคมี

ความสัมพันธ์กัน ไม่ได้ทำหน้าที่โดยตรงในประโยค

ความสัมพันธ์ในประโยค ประโยคทุกประโยคสามารถกระจายออกเป็นส่วนต่าง ๆ ได้

ดังนี้

1. แมวสีสวาดกัดหนูตัวเล็กตาย
2. ช้างเผือกเกิดในป่า
3. อาจารย์ครับ ผมลืมสมุดรายงานไว้ที่บ้าน

ตาราง 2 วากยสัมพันธ์ในประโยคภาษาไทย

ลำดับ	บทเชื่อม	ภาคประพันธ์		ภาคแสดง			
		บทประพันธ์	บทขยายประพันธ์	บทกริยา	บทขยายกริยา	บทกรรม	บทขยายกรรม
1	-	แมว	สีสวาด	กัด	ตาย	หนู	ตัวเล็ก
2	-	ช้าง	เผือก	เกิด	ในป่า	-	-
3	อาจารย์ครับ	ผม	-	ลืม	ไว้ที่บ้าน	สมุด	รายงาน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ส่วนประกอบของประโยค

房玉清 (Fang Yu Qing, 2008: 23-24) กล่าวไว้ในหนังสือ ไวยากรณ์ภาษาจีนว่า การวิเคราะห์ส่วนประกอบของประโยคเรียกว่าการวิเคราะห์คำหลัก มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนภาษาในประเทศจีนมาก ข้อสำคัญของทฤษฎีการวิเคราะห์ประโยคนี้ คือแบ่งประโยคเป็น 6 ส่วน ได้แก่ บทประพันธ์ บทกริยา บทกรรม บทขยายนาม บทขยายกริยา บทเสริม ขั้นตอนการวิเคราะห์ประโยคคือ หาคำหลักของประโยคก่อน บอกว่านี่คือบทประพันธ์ นั่นคือภาคแสดง ต่อไปเรียงแต่ละส่วนเป็นประโยค

孙德金 (Sun De Jin, 2003: 124) กล่าวว่า การวิเคราะห์ส่วนประกอบของประโยคต้องหาส่วนประกอบต่าง ๆ ของประโยคก่อน แต่ละส่วนก็จะแสดงเป็นเครื่องหมายได้ เช่น คำก่อนเครื่องหมาย “||” เป็นบทประธาน คำหลังเครื่องหมาย “||” เป็นภาคแสดง “()” หมายถึง บทขยายนาม “[]” หมายถึง บทขยายกริยา “< >” หมายถึง บทเสริม “_____” หมายถึง บทกริยา “_____” หมายถึง บทกรรม จะมีวิธีหรือขั้นตอนของการวิเคราะห์ส่วนประกอบของประโยค ดังนี้

1. หาบทประธานและภาคแสดงก่อน เครื่องหมาย “||” วางไว้ระหว่างบทประธานกับบทกริยา คำก่อนเครื่องหมาย “||” เป็นบทประธาน คำหลังเครื่องหมาย “||” เป็นภาคแสดง

2. ดูโครงสร้างของบทประธานและภาคแสดง หาบทกริยาก่อนและใช้เครื่องหมาย “_____” แล้วก็หาบทกรรมใช้เครื่องหมาย “_____” บทขยายนามใช้เครื่องหมาย “()” บทเสริมใช้เครื่องหมาย “< >” บทขยายกริยาใช้เครื่องหมาย “[]”

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เร็น อีสง (2530) ได้ศึกษาเปรียบเทียบภาคแสดงในประโยคความเดียวของภาษาจีนและภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ภาคแสดงของภาษาจีนและภาษาไทยมีส่วนประกอบที่เหมือนหรือคล้ายกันอยู่ไม่น้อย แต่คำขยายในภาษาจีนจะมีตำแหน่งอยู่ข้างหน้า ส่วนในภาษาไทยจะมีตำแหน่งอยู่ข้างหลัง

何福祥 (He Fu Xiang, 2531) ได้ศึกษาบทขยายนามของภาษาจีนและแปลเป็นภาษาไทย เทียบกับภาษาจีน ได้สรุปไว้ว่า ความหมายและประเภทบทขยายนามของภาษาจีนและภาษาไทยคล้ายกัน แต่ตำแหน่งไม่เหมือนกัน บทขยายนามของภาษาจีนอยู่ที่หน้าหน่วยหลัก แต่ของภาษาไทยอยู่หลังหน่วยหลัก

ชูเตียง แบ (2538) ได้วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์และเปรียบเทียบระบบหน่วยเสียงภาษาไทยกับภาษาเกาหลี เพื่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศแก่ผู้เรียนที่เป็นคนเกาหลี เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศแก่ผู้เรียนคนเกาหลี และเป็นส่วนพื้นฐานหลักการเรียนภาษาไทยวิชาอ่านออกเสียง สำหรับผู้เรียนชาวเกาหลี ผลการวิจัยสรุปว่า ภาษาเกาหลีมีอิทธิพลในการเรียนภาษาไทยของนักศึกษาในเรื่องของความแตกต่างของหน่วยเสียงพยัญชนะ และสระ

หวัง เฟิง (2544) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาจีนวิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศปักกิ่ง จำนวน 17 คน ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทย แล้วนำไปทดสอบกับนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาจีนชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดีและดีมาก และความสามารถในการใช้ภาษาไทยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความสามารถในการพูด การเขียน การฟัง และการอ่านตามลำดับ

ชนิกา คำพุ่ม (2545) ได้ศึกษาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาจีนวิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 สถาบันชนชาติยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า การใช้ภาษาไทยด้านการพูดของนักศึกษาจีนมีความบกพร่องของการออกเสียงพยัญชนะผิดมากที่สุด คือออกเสียงพยัญชนะท้ายผิด รองลงมาคือการออกเสียงพยัญชนะต้นผิดและสระผิด ส่วนการออกเสียงวรรณยุกต์ผิดน้อยมาก ข้อบกพร่องในการใช้ประโยคในการพูดคือใช้คำไม่ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่และใช้ภาษาไม่สละสลวย ส่วนการใช้ภาษาไทยด้านการเขียนของนักศึกษาจีนมีความบกพร่องของการเขียนพยัญชนะต้นผิดมากที่สุด รองลงมาคือ การเขียนพยัญชนะท้ายผิด การเขียนสระผิด ส่วนการใช้ประโยคผิดในการเขียนพบมากที่สุดคือ ใช้คำไม่ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ รวมทั้งการใช้คำเกิน การขาดคำและการเรียงคำเข้าประโยคไม่ถูกต้อง

กรเพชร เพชรรุ่ง (2547) ได้วิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศปักกิ่ง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งให้เห็นว่า นักศึกษาจีนมีข้อผิดพลาดด้านการเข้าประโยค 3 ลักษณะ คิดเป็นร้อยละ 3.93 สามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย เรียงเรียงคำและความไม่ชัดเจน ไม่สมบูรณ์ ใช้ส่วนขยายไม่ถูกต้องเหมาะสมและใช้คำเรียบเรียงประโยคไม่ถูกต้อง

符翠兰 (Fu Cui Lan, 2005) ได้เปรียบเทียบโครงสร้างนามวลีที่มีหน่วยขยาย 3 หน่วย ระหว่างภาษาจีนกับไทย ได้สรุปไว้ว่า ในภาษาจีนและภาษาไทยสิ่งที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนคือการเรียงคำ ในภาษาจีนหน่วยขยายอยู่หน้าคำหลัก ซึ่งตรงกันข้ามกับภาษาไทยที่หน่วยขยายมาหลังคำหลัก ในภาษาจีนหน่วยขยายที่แสดงความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่จะอยู่ข้างหน้าสุด ในภาษาไทยมักปรากฏที่ตำแหน่งตรงกลางและในภาษาจีนคำขยายบอกจำนวนส่วนใหญ่ปรากฏที่ตำแหน่งที่ไกลจากคำหลักมากที่สุด แต่ภาษาไทยสามารถปรากฏได้ในทุกตำแหน่ง ในภาษาจีนและไทยหน่วยขยายบอกสถานที่และเวลาโดยปกติปรากฏในตำแหน่งที่ไกลจากคำหลัก แต่สำหรับภาษาจีนนั้น หน่วยขยายบอกสถานที่และเวลาสามารถปรากฏอยู่หลังหน่วยขยายที่แสดงความเป็นเจ้าของและบอกจำนวน ในภาษาจีนปรากฏที่ข้างหน้าหน่วยหลักเป็นบทขยายกริยาและปรากฏที่ข้างหลังหน่วยหลักเป็นบทเสริม แต่ภาษาไทยเรียกรวมเป็นบทขยายกริยา

张美珍 (Zhang Mei Zhen, 1991) ได้ศึกษาเปรียบเทียบตำแหน่งของบทขยายกับหน่วยหลักในภาษาจีนกับภาษาไทย ซึ่งให้เห็นว่า ตำแหน่งบทขยายนามในภาษาจีนปรากฏที่ข้างหน้าหน่วยหลักและตำแหน่งบทขยายนามในภาษาไทยตรงข้ามกับภาษาจีน คือบทขยายนามวางไว้หลังหน่วย

หลักอีกอย่างหนึ่งคือตำแหน่งของบทขยายนามแสดงเวลาอย่างพลิกแพลง บทขยายกริยาในภาษาจีนปรากฏที่ข้างหน้าหน่วยหลัก แต่บทขยายกริยาในภาษาไทยปรากฏที่ข้างหน้าหน่วยหลักหรือข้างหลังหน่วยหลัก

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า แต่ละภาษามีกฎเกณฑ์และลักษณะของตน ดังเช่นภาษาจีนและภาษาไทยจะมีระบบเสียงและโครงสร้างประโยคแตกต่างกัน อาทิ การออกเสียงพยัญชนะและสระผิด และ การใช้บทขยายนาม บทขยายกริยาและภาคแสดงระหว่างภาษาจีนกับภาษาไทยก็แตกต่างกัน